

महाराष्ट्र विधानसभा

चौथे अधिवेशन, २०२०

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

स्वारगेट चौकातील (पुणे शहर) मेट्रो स्थानकाचे खोदकामातील रसायन मिश्रित सांडपाणी मुठा उजव्या कालव्यात सोडल्याबाबत

- (१) १४८८३ (२५-११-२०२०). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) स्वारगेट चौकातील (पुणे शहर) मेट्रो स्थानकाचे खोदकामातील रसायन मिश्रित सांडपाणी मुठा उजव्या कालव्यात सोडल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, स्वारगेटच्या जेथे चौकात एस.टी. स्थानकाच्या भागात मेट्रो स्थानकाचे खोदकाम सुरु असून कंत्राटदार टाटा-गुलेरमार्ग आणि जे.कुमार इन्फ्रा यांच्याकडून खोदाई दरम्यान निघालेले रसायन मिश्रित सांडपाणी मुठा कालव्यात बेकायदा सोडण्यात येत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या कालव्याचे पाणी दोंड, इंदापूर भागातील शेतकरी शेती व पिण्यासाठी वापरत असल्याने या घटनेमुळे त्या भागातील नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आले असल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्या अनुषंगाने संबंधित कंत्राटदारावर तसेच दोषी आढळणाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१), (२), (३), (४) व (५) पुणे शहरातील स्वारगेट चौकातील मेट्रो स्थानकाच्या खोदकामादरम्यान निघणा-या सांडपाण्यावर योग्य ती प्रक्रिया करून ते मुठा उजव्या कालव्यामध्ये सोडण्यात येत होते. सदर घटनेमुळे नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आल्याची बाब निदर्शनास आलेली नाही. तथापी, उक्त सांडपाणी विनापरवानगी सोडल्याबद्दल पुणे पाटबंधारे विभागाकडून संबंधित कंत्राटदारावर माहे सप्टेंबर, २०२० मध्ये

दंडात्मक कारवाई करण्यात आली होती. तदनंतर संबंधित कंत्राटदाराने रितसर परवानगी देणेबाबत केलेल्या विनंती अनुसरून पाटबंधारे विभागाने कळविल्यानुसार महामेट्रोने महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळाकडून पाणी गुणवत्ता तपासणी करून घेतली व त्याधारे प्रक्रियायुक्त सांडपाणी मुठा उजव्या कालव्यामध्ये सोडण्यास परवानगी देणेबाबत पाटबंधारे विभागास पुनश्च: विनंती केली. तथापी, पाटबंधारे विभागाने उक्त विनंती अमान्य केल्याने प्रक्रियायुक्त सांडपाणी मुठा उजव्या कालव्याच्या दक्षिणेकडील नाल्यामध्ये सोडण्याचे प्रस्तावित करून त्यास परवानगी देणेबाबत पाटबंधारे विभागास महामेट्रोमार्फत विनंती करण्यात आली होती. त्यानुषंगाने स्वारगेट परिसरात भुयारी मेट्रो काम करताना निघालेले पाणी १५० मी.मी. चे ६ पाईपलाईन्सद्वारे नविन मुठा उजवा ओलांडून नाल्यात सोडण्यासाठी मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, पुणे यांनी दि. १९.१०.२०२० रोजी परवानगी दिली आहे.

मुंबई सेंट्रल (मुंबई) येथील सिटी सेंटर मॉलला लागलेली आग

(२) १४९०४ (१३-११-२०२०). श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.प्रकाश फातर्पकर (चेंबूर), श्री.अबू आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर), श्री.रईस शेख (भिवंडी पूर्व) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई सेंट्रल (मुंबई) येथील सिटी सेंटर मॉलला अचानक आग लागल्याची घटना दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०२० रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या मॉलमध्ये अद्ययावत आगप्रतिरोधक व्यवस्था नसल्याचे तसेच मॉलमध्ये मोठ्या प्रमाणात अनधिकृत बांधकाम करण्यात आले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर दुर्घटनेतील आग विझविण्यासाठी ३६ तासाहून अधिक काळ अग्निशमन दलाला लागलेले असतांना अग्निशमन दलातील पाच जवान जखमी झाल्याचेही निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, मॉलला लागलेल्या आगीनंतर मॉलला लागून असलेले ऑर्किड एन्क्लेव या इमारतीमधील अंदाजे ३५०० रहिवाशांना स्थलांतरित करण्यात आले, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे तसेच सदर आगीमध्ये व्यापाऱ्यांचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झालेले असून व्यापाऱ्यांना शासनातर्फे आर्थिक मदत करण्याची मागणी करण्यात आली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, त्यानुसार शासनातर्फे कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०३-१२-२०२०) : (१) मुंबई सेंट्रल येथील सिटी सेंटर मॉलला दिनांक २२ ऑक्टोबर, २०२० रोजी आग लागली होती.

(२) सदर मॉलमध्ये विकास नियंत्रण नियमावली १९९१ मधील तरतुदीनुसार अग्निशमन यंत्रणा बसविण्यात आली होती. तथापि सदर प्रणालीद्वारे अग्निशमनाचे काम झाले नाही.

सदर मॉलमधील तळमजला, पहिला आणि दुसऱ्या मजल्यावर अनधिकृत बांधकाम व तिसऱ्या मजल्यावर मंजूर केलेल्या आराखड्याव्यतिरिक्त वाढीव गाळ्यांची बांधकामे करण्यात आली आहेत ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) सदर आग विझवितांना अग्निशमन दलाचे १६ अधिकारी/कर्मचारी यांना दुखापत झाली होती. तथापि त्यांच्यावर नायर व जे.जे. रुग्णालयामध्ये उपचार करून त्यांना घरी सोडण्यात आले.

(४) सदर मॉलमधील विविध जळाऊ पदार्थांमुळे मोठ्या प्रमाणावर निघत असलेला धूर लगत असलेल्या ऑर्किड एन्क्लेव्ह या उत्तुंग रहिवाशी इमारतीत पसरत होता.

या धुरामुळे कोणत्याही प्रकारचा त्रास होऊ नये म्हणून सदर इमारतीतील सर्व रहिवाशांना आग विझेपर्यंत तात्पुरत्या कालावधीकरिता सुरक्षित स्थळी स्थलांतरीत करण्यात आले होते.

(५) सदर दुर्घटनेप्रकरणी बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत चौकशी करण्यात आली असून, सदर आग "सदोष विद्युत प्रणाली" मुळे लागल्याचे आढळून आले.

सदर प्रकरणी इमारतीचे मालक/भोगवटादार यांच्यावर महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना अधिनियम २००६ अंतर्गत कारवाई करण्यात आली आहे.

तसेच, सदर मॉलमध्ये बसविण्यात आलेली अग्निशमन यंत्रणा कार्यान्वित न झाल्याने, लायसन्स अभिकरण यांच्यावर महाराष्ट्र आग प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाययोजना अधिनियम २००६ अंतर्गत कारवाई करण्यात येत आहे.

सदर मॉलमधील तळमजला, पहिला आणि दुसऱ्या मजल्यावर अनधिकृत बांधकामांविरुद्धात बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगररचना अधिनियम १९६६ च्या कलम ५३(१) अन्वये कारवाई करण्यात आली आहे.

तसेच, सदर मॉलमधील तिसऱ्या मजल्यावरील मंजूर आराखड्याव्यतिरिक्त केलेल्या वाढीव गाळ्यांच्या बांधकामांविरुद्धात बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या कलम ३५४-अ अन्वये नोटीस व सदर गाळे निष्कासित करण्याबाबत दिनांक १७.०१.२०१७ रोजी अंतिम आदेश पारित करण्यात आले होते.

सदर नोटीस व अंतिम आदेशाविरुद्धात पक्षकाराने शहर दिवाणी न्यायालयात बी.सी.सी.सी. सुट क्रमांक ३७३/२०१७ अन्वये दाखल केलेल्या दाव्यामध्ये स्थगिती आदेश देण्यात आले होते.

तथापि, सदर मॉलला लागलेल्या आगीमध्ये सदर अनधिकृत बांधकामे पूर्णपणे भस्मसात झाल्याबाबत व दाव्यातील बांधकामे सद्यःस्थितीत अस्तित्वात नसल्याची बाब मा.न्यायालयाच्या निदर्शनास आणून दिल्यानंतर दिनांक ०६.११.२०२० रोजी मा. न्यायालयाने सदर स्थगिती आदेश रद्द केला आहे.

तसेच, सदर आगीची घटना ही नैसर्गिक आपत्तीमध्ये येत नसल्याने मदत अनुज्ञेय होत नाही असे मदत व पुनर्वसन विभागामार्फत कळविण्यात आले आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईतील मेट्रो ३ या मार्गीकेसाठी उभारण्यात येणारे कारशेड आरे
येथून कांजूरमार्ग येथे स्थलांतरित केल्याबाबत**

(३) १४९२२ (१३-११-२०२०). श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.किसन कथारे (मुरबाड), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.अतुल भातखळकर (कांदिवली पूर्व), श्री.योगेश सागर (चारकोप), डॉ.भारती लव्हेकर (वर्सावा), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.सुभाष धोटे (राजुरा), श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.सुधीर मुनगंटीवार (बल्लारपूर), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील मेट्रो-३ या मार्गीकेसाठी उभारण्यात येणारे कारशेड हे आरे येथून कांजूरमार्ग येथे स्थलांतरित करण्यात आल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कांजूरमार्ग येथील कारडेपो हा 'नो-कॉस्ट' पर्याय नाही, तर 'नो-मेट्रो' प्रस्ताव असून मेट्रो-३ या मार्गीकेच्या टनेलची ७६ टक्के कामे पूर्ण झाली असून या कारडेपोच्या स्थानांतरामुळे सदर प्रकल्प साकारण्यासाठी आणखी ४ ते ५ वर्षे लागणार असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, कांजूरमार्गच्या जागेवर उच्च न्यायालयाची स्थगिती असून कारशेड आरे ऐवजी कांजूरमार्गला नेण्यात शासनाला अतिरिक्त सुमारे चार हजार कोटी रुपये खर्च करावा लागणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, शासनाने अतिरिक्त मुख्य सचिव श्री. मनोज सैनिक यांच्या अध्यक्षतेखाली गठित केलेल्या समितीने आपला अहवाल दिनांक २९ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास सादर केला असून या समितीच्या अहवालानुसार या नव्या कारशेडच्या जागेमुळे अधिक गुंता वाढणार असून आर्थिक भार वाढून पर्यावरणाचे नुकसान होणार असल्याचे अहवालात स्पष्ट करण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, कांजूरमार्ग येथील नव्याने निवड करण्यात आलेली जागा ही मिठागर, कांदळवन तसेच वन संरक्षित असल्याचे देखील निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (६) असल्यास, अशाप्रकारे या नवीन निवडलेल्या जागेमुळे प्रकल्प रखडणार असतानाही शासनाने सदर मेट्रो कारडेपो स्थलांतरीत करण्याची कारणे काय आहे,
- (७) असल्यास, मुंबईकरांच्या सेवेमध्ये सदर प्रकल्प लवकरात लवकर दाखल करण्यासाठी कांजूरमार्ग येथील कारडेपोचे स्थलांतरण रद्द करण्यासाठी शासन फेरविचार करणार आहे काय, नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०९-१२-२०२०) : (१) होय हे खरे आहे.

(२), (३), (४), (५), (६) व (७) आरे दुग्ध वसाहत येथील कारशेडसाठी निश्चित करण्यात आलेल्या जागेवर पर्यावरणीय समतोल साधणे, कारशेड बांधकाम करणे व त्या परिसरातील वृक्षसंपदा जतन करणे याबाबतचा अहवाल सादर करण्याकरीता माहे डिसेंबर, २०१९ मध्ये चार सदस्यीय समिती गठीत करण्यात आली होती. सदर समितीने दि.२८ जानेवारी २०२० रोजी आपला अहवाल शासनास सादर केला आहे. मुंबई मेट्रो -३ (कुलाबा-वांद्रे-सिड्ढा) प्रकल्पाचे कारशेड कांजूरमार्ग येथे उभारण्याबाबत माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये जाहीर केल्यानुसार, मुंबई मेट्रो -३ व मुंबई मेट्रो -६ (स्वामी समर्थ नगर-जोगेश्वरी-विक्रोळी) या प्रकल्प मार्गिकेचे एकत्रिकरण करण्याच्या अनुषंगाने त्याबाबतचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल (डीपीआर) तयार करण्याची बाब मुंबई मेट्रो रेल कॉ.लि. व मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण यांच्या स्तरावर विचाराधीन आहे. आजपर्यंत मुंबई मेट्रो मार्ग-३ प्रकल्पांतर्गत टनेलची सुमारे ९० टक्के कामे पूर्ण झालेली आहेत. उपरोक्त डीपीआर तयार झाल्यानंतर प्रकल्प पुर्णत्व कालावधी, आर्थिक भार, पर्यावरणीय परिणाम, पर्यावरणीय व अन्य परवानग्या, इ. बाबींची स्पष्टता हाईल.

कल्याण (जि.ठाणे) अंजली-खोणी येथील म्हाडाच्या सोडतीतील अत्यल्प, अल्प गटातील विजेत्यांच्या सदनिका विकासकाने परस्पर विकल्याबाबत

(४) १४९२३ (१३-११-२०२०). श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.किसन कथारे (मुरबाड), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कल्याण (जि.ठाणे) येथील अंजली-खोणी येथे असलेल्या म्हाडाच्या सोडतीतील अत्यल्प व अल्प गटातील विजेत्यांच्या म्हाडाच्या सदनिका विकासकाने परस्पर विकल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी सहा महिन्यांपूर्वी दोन विजेत्यांनी विकासकाविरोधात डोंबिवलीतील मानपाडा पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदर सोडतीतील एकूण ६१० विजेत्यांना सदनिका देण्याबाबत म्हाडाने शासनाकडे विचारणा केली असता शासनाने दिनांक २७ सप्टेंबर, २०२० रोजी वा त्यासुमारास म्हाडा व विकासकाने संबंधित विजेत्यांना लवकरात लवकर घरे द्यावीत असा निर्णय दिल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर विजेत्यांची घरे ही विकासक व म्हाडाचे अधिकारी यांच्या संगनमताने परस्पर विकली गेली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली आहे, तसेच अशा प्रकारे म्हाडाच्या सोडतीतील विजेत्यांची घरे परस्पर विक्री करणाऱ्या विकासक व म्हाडाच्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) व (२) अशी बाब म्हाडाच्या निदर्शनास आलेली नाही, असे मुख्य अधिकारी, कोकण मंडळ, म्हाडा यांनी कळविले आहे.

(३) शासनाच्या दिनांक २१.०७.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये, सन २०१८ च्या विशेष नगर/एकात्मिक नगर वसाहत प्रकल्पातील म्हाडाने विहित केलेल्या विकासकास यादी उपलब्ध करून दिलेल्या ६१० लाभार्थ्यांना सदनिकांचा ताबा देण्याबाबत कळविले आहे.

सदर सोडतीतील १०% प्रशासकीय रक्कम भरणा केलेल्या पात्र लाभार्थ्यांची यादी म्हाडाने विकासकाकडे संबंधित लाभार्थ्यांना घरांचा ताबा देण्यासाठी पाठविली आहे.

(४) हे खरे नाही.

सदर ६१० विजेत्यांपैकी ज्या विजेत्यांनी विहित मुदतीमध्ये विक्री किमंतीचा भरणा विकासकाकडे केला आहे. अशा ५०८ विजेत्यांना सदनिकेचा ताबा देण्यात आलेला आहे. उर्वरित विजेत्यांच्या ताब्या बाबतची कार्यवाही विकासक स्तरावर चालू आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे येथील १६९ एसआरए योजना प्रलंबित असल्याबाबत

(५) १५००५ (२५-११-२०२०). श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हस्तांतर विकास हक्क (ट्रान्सफरेबल डेव्हलपमेंट राईट्स- टीडीआर), गैरव्यवहार आणि प्रशासनाच्या दुर्लक्षामुळे पुणे शहरातील १६९ एसआरए योजना माहे जून, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पुणे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाकडे सध्या २५० योजना दाखल आहेत व त्यापैकी १६९ योजना विविध कारणांनी प्रलंबित असून प्रशासनाच्या संथ कारभारामुळे योजना प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी प्रलंबित असलेल्या योजना दफ्तरी दाखल करून विकसकाला काळ्या यादीत टाकणे, योजनांच्या मान्यता प्रक्रियेत बदल करणे, पुनर्वसनाला प्राधान्य देऊन टीडीआरवर नियंत्रण ठेवणे, योजनांचे लेखापरीक्षण करणे आणि हलगर्जीपणा करणाऱ्या विकासकाची नोंदणी रद्द करण्याबाबत शासनाकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीअंती कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) व (२) नाही, हे खरे नाही.

झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, पुणे यांच्याकडे एकूण २८५ योजनांचे प्रस्ताव सादर असून त्यापैकी २६२ प्रस्ताव दाखल करण्यात आलेले आहेत. उर्वरित २३ प्रस्ताव दाखल करून घेण्याचे काम प्रगतीपथावर आहे. २६२ योजनांपैकी ६७ योजनांना भोगवटा प्रमाणपत्र दिलेले असून, या योजनेमध्ये १११३२ झोपडीधारकांना सदनिकांचे हस्तांतरण करण्यात आलेले आहे.

(३) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, पुणे यांच्याकडे २६२ योजना दाखल आहेत, त्यापैकी ४२ योजना या काही कागदपत्रांची पूर्तता होत नसल्याने, मालकीहक्क नसल्याने प्रलंबित आहेत. विकासकाकडे वारंवार पाठपुरावा करून देखील योजनेस प्राधान्य न देणे इ. कारणांमुळे अशा योजना दफ्तरी दाखल करण्यात आलेल्या आहेत.

तसेच, सद्यस्थितीत प्रस्ताव दाखल करण्याच्या प्रक्रियेमध्ये फेरबदल करून, प्रस्तावाची पूर्णपणे शहानिशा झाल्यानंतरच प्रस्ताव दाखल करून घेण्याची कार्यवाही प्राधिरणामार्फत प्रगतीपथावर आहे.

सर्वत्र पसरलेल्या कोरोना विषाणूमुळे अनेक ठिकाणी कामे बंद असून, कामगारांच्या अनुपलब्धतेमुळे सदर योजनांचे काम बंद होते. सद्यस्थितीत एकूण दाखल योजनांपैकी ६० योजनांची कामे प्रगतीपथावर आहेत.

विकासकांना वारंवार पत्रव्यवहार करून तसेच संबंधित विकासकांच्या बैठका घेऊन सदर योजनांचे कामकाज लवकरात लवकर पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने पाठपुरावा सुरू आहे. मागील ४ ते ५ वर्षांमध्ये टीडीआरच्या दरामध्ये घसरण झाल्यामुळे व विकासक यांना सदरची योजना राबविण्याकरिता पुरेशे भागभांडवल नसल्याने योजनेचे काम संथगतीने सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चिंचपोकळी (मुंबई) येथील उपकरप्राप्त इमारतींच्या पुनर्विकासात म्हाडाच्या चुकीच्या निर्णयामुळे विकासकाला झालेला फायदा

(६) १५२०७ (१३-११-२०२०). श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव (भायखळा), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.संजय केळकर (ठाणे), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्रीमती मनिषा चौधरी (दहिसर), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील चिंचपोकळी येथील उपकरप्राप्त इमारतीचा पुनर्विकास करणाऱ्या विकासकाने सर्व वहिवाटदारांचे योग्य पुनर्वसन केले नाही, तसेच मुंबई इमारत दुरुस्ती आणि पुनर्बांधणी मंडळाकडे २३७६ चौ.मी. बांधकामही हस्तांतरित करणे शिल्लक असतानाही मुंबई महानगरपालिकेकडून इमारतीचा वापर परवाना मिळण्यासाठी आवश्यक असलेले ना-हरकत प्रमाणपत्र दुरुस्ती व पुनर्चना मंडळाने दिले असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, त्यामुळे २३७६ चौ.मी. बांधकाम मंडळाला न मिळता विकासकाला मिळाले असून त्यातून विकासकाला ३२ कोटी १२ लाख रुपयांचा अवाजवी फायदा झाल्याचे भारताचे नियंत्रक व लेखापाल (कॅंग) च्या अहवालात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीनुसार विकासकाला फायदा करून देणाऱ्या तसेच राज्याच्या महसुलात घट करणाऱ्या दोषी अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे. मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्चना मंडळाकडून प्राप्त अहवालानुसार, भुकर पाहणी क्रमांक १ए/७८२, २/७८३, ७८३, ७८४, ७८५ आणि ७८६ माझगांव विभाग या मिळकतीच्या पुनर्विकासासाठी दि.२४.११.२००६ आणि दि.३०.४.२०१४ रोजी सुधारित ना-हरकत प्रमाणपत्र मेमर्स जे. गाला इंटरप्रायजेस यांना प्रदान करण्यात आले आहे. ना-हरकत प्रमाणपत्र धारकांने सदरहू मिळकतीवर एकूण ०५ इमारती प्रस्तावित केल्या असून, यापैकी ०३ इमारती (इमारत क्र.१, २ व ३) या मुळ भाडेकरू/रहिवाशी यांच्या पुनर्वसनासाठी राखीव आहेत. दोन इमारती (इमारत क्र.४ व ५) या विक्रीसाठी आहेत.

ना-हरकत प्रमाणपत्रधारकांने पुनर्वसनाच्या इमारत क्र.१, २ व ३ यांचे बांधकाम पूर्ण केले असून त्यामध्ये योजनेमधील सर्व १९९ भाडेकरू/रहिवाशी यांचे पुनर्वसन केलेले आहे. भुखंडावर असलेल्या असहकार्य करणाऱ्या गोडाऊन धारकांने गोडाऊन रिक्त करून, स्थलांतरीत होण्यास विरोध केल्यामुळे इमारत क्र.४ (विक्रीकरिता असलेल्या) चे बांधकाम ना-हरकत प्रमाणपत्रधारकांस अद्यापही सुरु करता आलेले नाही.

सुधारित अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळ परिगणनेनुसार, सदर योजनेत ६९.६५% अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळ (विक्रीसाठी उपलब्ध) विकासकास उपलब्ध होत आहे. म्हाड कायदा १९७६ च्या परिशिष्ट III नुसार या विक्रीसाठी उपलब्ध क्षेत्रफळाच्या १५ टक्के क्षेत्रफळ विकासकांने मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्चना मंडळास सुपूर्द करणे बंधनकारक आहे. या योजनेमध्ये एकूण २३९७१.२९ चौ.मि. क्षेत्रफळ विक्रीसाठी उपलब्ध होणार आहे, त्यापैकी ३५९५.६५ चौ.मि. क्षेत्रफळ विकासकाने मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्चना मंडळास सुपूर्द करणे बंधनकारक आहे.

सदरहू योजनेतील १९९ मुळ भाडेकरू/ रहिवाशी यांना पुनर्विकसीत इमारतीत कायमस्वरूपी पर्यायी निवासस्थान वितरण करण्यासाठी विकासकाने इमारत क्र.१, २ व ३ तसेच इमारत क्र.५ यांच्या भोगवटा प्रमाणपत्र प्राप्तीसाठी ना-हरकत प्रमाणपत्राची मागणी केली. त्यावेळेस पुनर्वसनासाठी राखीव इमारत क्र.१, २, ३ व विक्रीसाठी राखीव असलेली

इमारत क्र.५ यांचे काम भौतिकदृष्ट्या पूर्ण झाले असल्याने व विकासकाने मुळ भाडेकरू/रहिवाश्यांचे नोंदणीकृत करारनामे सादर केल्याने, पुनर्वसनासाठी राखीव असलेले इमारत क्र.१, २ व ३ यांना मुंबई महानगरपालिकेकडून भोगवटा प्रमाणपत्र प्राप्त करण्यासाठी मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाने ना-हरकत प्रमाणपत्र दिले आहे.

योजनेमध्ये इमारत क्र.४ व ५ या विक्रीसाठी नियोजित असून, या दोन्ही इमारतींचे २३९७१.२९ चौ.मि. विक्रीसाठी उपलब्ध होणाऱ्या क्षेत्रफळापैकी १०७८२.६१ चौ.मि. क्षेत्रफळ विकासकाने बांधले होते. त्यापैकी समप्रमाणात १२२०.६९ चौ.मि. क्षेत्रफळ अंशतः अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळ म्हणून मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळास सुपूर्द करण्यात आलेले आहे. उर्वरित २३७४.९६ चौ.मि. क्षेत्रफळ हे विकासकाने विक्रीसाठी राखीव इमारत क्र.४ मध्ये उपलब्ध होणार आहे. सदर २३७४.९६ चौ.मि. क्षेत्रफळ मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळास सुपूर्द केल्याशिवाय इमारत क्र.४ च्या भोगवटा प्रमाणपत्र प्राप्त करण्यासाठी ना-हरकत प्रमाणपत्र दिले जाणार नाही.

(२) हे खरे नाही, सदर योजनेमध्ये ३५९५.६५ चौ.मि. अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळ मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळास सुपूर्द करणे विकासकाला बंधनकारक असून ३५९५.६५ चौ.मि. यापैकी विकासकाने आजपर्यंत १२२०.६९ चौ.मि. अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळ मंडळास सुपूर्द केले आहे. उर्वरित २३७४.९६ चौ.मि. अतिरिक्त बांधकाम क्षेत्रफळ हे विक्रीसाठी राखीव असलेल्या इमारत क्र.४ मध्ये उपलब्ध होणार आहे. त्याप्रमाणे भारताचे नियंत्रक व लेखापाल (कॅंग) यांना मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाने कळविले आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी जिल्हयातील बहिरवली (ता.खेड) ते करंबवणे (ता.चिपळूण) यादरम्यान दाभोळ खाडीतील मंजूर पुलाच्या कामाबाबत

(७) १५३२० (१३-११-२०२०). श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) खेड (जि.रत्नागिरी) तालुक्यातील चिंचघर-कोरेगाव-मुंबके-बहिरवली-भडवळे मार्गावर दाभोळ खाडीवर बहिरवली (ता.खेड) ते करंबवणे (ता.चिपळूण) या दरम्यान मोठ्या पुलाच्या बांधकामास शासनाने सन २०१७-२०१८ च्या अर्थसंकल्पीय कामे अंतर्गत मंजुरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अद्यापही सदर काम सुरु न होण्याची कारणे काय आहेत, तसेच सदर पुलाचे काम कधीपासून सुरु होणार आहे,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशीच्या अनुषंगाने विलंबास जबाबदार असणा-या संबंधित दोषींवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०२-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) प्रश्नांकित पुलाच्या जोड रस्त्यासाठी भूसंपादन आवश्यक आहे. तसेच बहिरवली (ता.खेड) बाजूकडील क्षेत्र हे राखीव वन म्हणून घोषित झालेले असल्यामुळे केंद्र शासनाची तसेच सदर क्षेत्र कांदळवन असल्याने मा.सर्वोच्च न्यायालयाची परवानगी घेणे आवश्यक आहे. या परवानग्या प्राप्त करणेसाठी खाजगी तज्ञ सल्लागाराची नेमणूक करण्याची कार्यवाही सुरू आहे. या सर्व परवानग्या प्राप्त होताच काम लवकरात लवकर सुरू करण्याचा प्रयत्न राहिल.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबईच्या इंदु मिल येथील भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या
आंतरराष्ट्रीय स्मारकाच्या कामाबाबत**

(८) १५३४७ (२५-११-२०२०). श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.अनिल पाटील (अमळनेर), श्री.अशोक पवार (शिरूर), श्री.यशवंत माने (मोहोळ), श्री.शेखर निकम (चिपळूण), श्रीमती सुमन पाटील (तासगाव - कवठेमहांकाळ), श्री.मनोहर चंद्रिकापूर (अर्जुनी-मोरगांव), श्री.नितीन अर्जुन (ए.टी.) पवार (कळवण), श्री.दिलीप मोहिते-पाटील (खेड आळदी), श्री.सुनिल टिंगरे (वडगाव शेरी), श्री.संदिप क्षिरसागर (बीड) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईच्या इंदु मिल येथील भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या आंतरराष्ट्रीय ख्यातीच्या स्मारकाचे बांधकाम करण्यासाठी दिनांक ९ फेब्रुवारी, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास मे. शापुरजी पालनजी या कंपनीस कार्यारंभ आदेश देण्यात आले होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर स्मारकाच्या कामाच्या स्वरूपात वेळोवेळी बदल करण्यात आल्यामुळे या कामांच्या खर्चाचे अंदाजपत्रकीय रक्कमेत रुपये १०८९ कोटी इतकी वाढ झाली असून या सुधारीत खर्चास व संकल्पचित्रास दिनांक १५ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्यासुमारास शासनाने मंजूरी दिली असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने सदर कामाच्या सुधारीत खर्चास व संकल्पचित्रास मंजूरी देऊनही त्याबाबतचा शासन निर्णय एमएमआरडीएच्या बैठकीपर्यंत म्हणजे दिनांक ७ जुलै, २०२० पर्यंत शासनाने निर्गमित केला नसल्याचे दिनांक ३० ऑगस्ट, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, तसेच सदर स्मारकाच्या कामाबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१) (२) व (३) होय हे खरे आहे.

(४) व (५) भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे इंदु मिल येथील आंतरराष्ट्रीय दर्जाचे भव्य स्मारकाच्या सुधारित संरचनेनुसार पुतळ्याची उंची वाढवून पादपीठ ३० मीटर (१०० फूट) उंच

व पुतळा १०६.६८ मीटर (३५० फूट) उंच अशी एकूण १३६.६८ मीटर (४५० फूट) उंची ठेवण्यास मा. मंत्रीमंडळाने दि.१५/०१/२०२० रोजी मान्यता दिली. त्यानुसार सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग व वित्त विभाग यांच्या सहमतीने नगर विकास विभागामार्फत दि.१०/०९/२०२० रोजी शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला आहे. सदर स्मारकाचे बांधकाम पूर्ण होण्यास विलंब होत नसून पुतळा व पादपीठाच्या कामाच्या डिझाईन, विंड टनेल चाचणी व सुधारीत संरचनेची आयआयटीमार्फत मान्यता तसेच इतर विविध विभागांच्या नव्याने लागणाऱ्या परवानग्या प्राप्त करण्यासाठी काही कालावधी लागला. सद्यस्थितीत वरील सर्व बाबींची व परवानगींची पूर्तता झाली असून काम प्रगतीपथावर आहे. आजतागयत स्मारकाचे पादपीठ व पुतळा वगळून अंदाजे ३८ टक्के इतके बांधकाम पूर्ण झाले आहे. तसेच कोविड -१९ या जागतिक महामारीच्या संकटामुळे देखील कामाच्या प्रगतीवर परिणाम झाला. सदर प्रकल्पाचे काम माहे एप्रिल, २०२३ पर्यंत पूर्ण करण्याचे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या स्तरावर नियोजित आहे.

**मुंबईतील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या जुन्या उपकरप्राप्त इमारतींचे
पुनर्विकासाचे काम सुरु न झाल्याबात**

- (९) १५५३० (१३-११-२०२०). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबई शहरातील जुन्या व मोडकळीस आलेल्या जुन्या उपकरप्राप्त इमारतीच्या पुनर्विकासासाठी ना हरकत प्रमाणपत्र जारी करून ५ वर्षे झाली असली तरी पुनर्विकासाचे काम सुरु होवू न शकलेल्या ४६४ प्रकल्पांना नोटीस पाठविण्यात आल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने यासंदर्भात माहे ऑगस्ट, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान मंजूर केलेल्या कायद्यानुसार तीन वर्षांहून प्रलंबित असलेले व सुरु न झालेले प्रकल्प ताब्यात घेऊन त्यांचा म्हाडाने स्वतः पुनर्विकास करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली तसेच सदर प्रकल्पांच्या पुनर्विकासासाठी शासनाने एकूण किती निधी उपलब्ध करून दिला आहे व याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे,
- (३) असल्यास, ४६४ विकासकांपैकी किती विकासकांनी नोटीसीला उत्तर दिले व त्यानुसार शासनाने सदर विकासकांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाच्या अहवालानुसार, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाने ज्या उपकरप्राप्त इमारतींना विकास नियंत्रण नियमावली ३३(७) अंतर्गत पुनर्विकासाकरिता ना-हरकत प्रमाणपत्र प्रदान केले होते, त्या सर्व प्रकरणांच्या आढावा सप्टेंबर, २०२० मध्ये घेतला आहे. त्यानुसार, अंदाजे ४६४ प्रकरणांमध्ये ना-हरकत प्रमाणपत्रधारकांनी कामे सुरु केली नाहीत, असे

निर्देशनास आले असता, मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत प्रकरणनिहाय तपासणी करून ना-हरकत प्रमाणपत्रधारकांना नोटीस बजावण्याचे काम सुरु असून, माहे नोव्हेंबर, २०२० अखेरपर्यंत अंदाजे एकूण ३४९ ना-हरकत प्रमाणपत्रधारकांना नोटीसा बजावण्यात आल्या आहेत.

(२) मुंबई शहरातील अतिधोकादायक उपकरप्राप्त इमारतींचा पुनर्विकासास विकास नियंत्रण नियमावली ३३ (७) अंतर्गत मालक/विकासकांनी अर्धवट अवस्थेत सोडलेले पुनर्विकास प्रकल्प पूर्ण करण्याच्या दृष्टीने म्हाड अधिनियमातील कलम ७७, ७९ व ९१ मध्ये प्रस्तावित सुधारणांना विधानमंडळ सभागृहाची पावसाळी अधिवेशन २०२० मध्ये मान्यता प्राप्त झाली असून सद्यःस्थितीत विधेयक मा.राज्यपाल महोदयांमार्फत महामहिम राष्ट्रपती महोदयांच्या मान्यतेकरिता सादर करण्यात आले आहे. सादर सुधारणा अंतिम झाल्यानंतर मालक व विकासकांनी अर्धवट सोडलेले प्रकल्प म्हाडाच्या ताब्यात घेऊन पूर्ण करण्याचे अधिकार म्हाडास प्राप्त होणार आहेत.

(३) नोटीस बजावलेल्या सुमारे ८० ते ८५ ना-हरकत प्रमाणपत्रधारकांनी मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळास उत्तर पाठविले आहे. ना-हरकत प्रमाणपत्रधारकांनी पाठविलेल्या उत्तराची प्रकरणनिहाय तपासणी करून गुणवत्तेनुसार पुढील कार्यवाही मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळामार्फत करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वरणगाव नगरपालिका (ता.भुसावळ) क्षेत्रासाठी मंजूर झालेली पाणी पुरवठा योजना प्रलंबित असल्याबाबत

(१०) १५५७३ (१३-११-२०२०). श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वरणगाव नगरपालिका (ता.भुसावळ) क्षेत्रासाठी मंजूर झालेली २५ कोटी रुपयांची पाणी पुरवठा योजना वर्क ऑर्डर निघण्यास होणा-या विलंबामुळे प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, वरणगाव शहरात ८ दिवसांनी पाणी पुरवठा होत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीनुसार पाणी पुरवठा योजनेची वर्क ऑर्डर काढून काम लवकरात लवकर पूर्ण होण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) • महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान अंतर्गत रुपये २४.७९ कोटी किंमतीच्या वरणगांव शहर पाणीपुरवठा प्रकल्पास शासनाद्वारे प्रशासकीय मान्यता देण्यात आलेली आहे.

- सदर प्रकल्पाची ई-निविदा प्रक्रिया पहिल्या फेरीत एकही कंत्राटदार पात्र न ठरल्यामुळे, दुसऱ्या व तिसऱ्या वेळेस ई-निविदा अंदाजपत्रकीय दरापेक्षा जास्त असल्याकारणाने नामंजूर करण्यात आली.
- तद्नंतर चतुर्थवेळेस फेर निविदेत दोन कंत्राटदार पात्र ठरल्यानंतर यातील एक कंत्राटदाराने मा. उच्च न्यायालयात रिट पिटीशन दाखल केल्यामुळे आणि वित्त विभागाच्या दिनांक ४ मे, २०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये कोविड-१९ या संसर्गजन्य रोगामुळे उद्भवलेल्या अर्थव्यवस्थेवरील परिणामामुळे पुढील आदेशापर्यंत कार्यादेश देऊ नयेत अशा सूचना सर्व विभागांना देण्यात आलेल्या असल्यामुळे सदर प्रकल्पाचे कार्यादेश देण्यास विलंब होत आहे.
- (२) (३) व (४) • वरणगांव शहरात माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये चार दिवसाआड म्हणजेच ५ व्या दिवशी पाणीपुरवठा करण्यात आला.
- परंतु उन्हाळ्यातील पाण्याची जास्त मागणी तसेच जलशुद्धीकरण प्रकल्पांची आणि पाण्याच्या टाक्यांची क्षमता कमी असल्याकारणाने आठ दिवसाआड पाणीपुरवठा करण्यात येतो.
- महाराष्ट्र सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान अंतर्गत मंजूर वरणगांव शहर पाणीपुरवठा प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाल्यानंतर दररोज पाणी पुरवठा करण्याचे वरणगाव नगरपरिषदेचे नियोजन आहे.
- वरणगांव पाणीपुरवठा योजनेचे कार्यादेश देण्यास दिनांक ४ मे, २०२० च्या शासन निर्णयातून सूट देण्याची विनंती वित्त विभागास करण्यात आली आहे.

डोंबिवली (जि.ठाणे) येथील एम.आय.डी.सी. व लगतच्या ९ गावांमध्ये सुधारित मालमत्ता कर आकारण्याच्या मागणीबाबत

(११) १५६२५ (२६-११-२०२०). श्री.प्रमोद (राजू) रतन पाटील (कल्याण ग्रामीण) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ठाणे जिल्ह्यातील डोंबिवली एम.आय.डी.सी. व लगतच्या ९ गावांमध्ये सुधारित मालमत्ता कर आकारण्यासंदर्भातील एक पत्र स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी आयुक्त कल्याण डोंबिवली महानगरपालिका यांना दिनांक १३/१०/२०२० रोजी वा त्या सुमारास सादर केले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, डोंबिवलीतील एम.आय.डी.सी. व लगतची ९ गावे पूर्वी महानगरपालिकेत होती परंतु सन २००७ मध्ये ही गावे महानगरपालिकेकडून वगळण्यात आली व तिथे ग्रामपंचायत अस्तित्वात आली व पुन्हा दिनांक ०१/०६/२०१५ रोजी वा त्या सुमारास कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेत समाविष्ट करण्याच्या शासनाच्या धोरणामुळे सदरहू ग्रामस्थांना नाहक मालमत्ता कर आकारणीच्या संदर्भात अधिकचा भूदंड सोसावा लागत असल्याने त्यांच्यावर मालमत्ता कर आकारणीबाबत झालेला व होत असलेला अन्याय सत्वर दूर करण्याच्यादृष्टीने एम.आय.डी.सी. आणि लगतच्या गावांना पहिल्यांदा झालेल्या कर आकारणीप्रमाणे त्या त्या वर्षाच्या रेटेबल व्हॅल्यू प्रमाणे कर आकारणी करण्यात यावी अशी मागणी पत्राद्वारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय;

- (३) असल्यास, सदर मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) • सदर प्रस्ताव धोरणात्मक निर्णयार्थ कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका सर्वसाधारण सभेच्या पटलाव र दि.२६.१०.२०२० अन्वये सादर करण्यात आला असता, त्यास दि. ०६.११.२०२० रोजी मान्यता प्राप्त झालेली आहे.

• सर्वसाधारण सभेच्या प्राप्त मंजूरीनुसार प्रकरणपरत्वे मिळकत दस्तऐवजाची छाननी महानगरपालिका स्तरावर सुरु असल्याचे कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कल्याण-शीळ (जि.ठाणे) रस्त्याची झालेली दुरवस्था

(१२) १५६२८ (२५-११-२०२०). श्री.प्रमोद (राजू) रतन पाटील (कल्याण ग्रामीण) :
सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र रस्ते विकास महामंडळामार्फत सुरु असलेल्या ठाणे जिल्ह्यातील कल्याण-शीळ रस्त्याचे काम अत्यंत संथ गतीने तसेच निकृष्ट दर्जाचे होत असून, या रस्त्याच्या कामाकडे संबंधित अधिकारीही दुर्लक्ष करीत असल्याच्या अनेक तक्रारी तसेच चित्रफित महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ कार्यालयाकडे सादर करण्यात आलेले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महाराष्ट्र रस्ते विकास मंडळाचे संबंधित अधिकारी त्याकडे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करीत असल्याने कामाच्या पद्धतीत एकसूत्रता व नियोजन दिसून येत नाही तसेच कामाची गुणवत्ता चांगली नसल्यामुळे या संपूर्ण कामाची विनाविलंब तपासणी करून कंत्राटदारावर तसेच संबंधित दोषी अधिकाऱ्यांच्या विरोधात कारवाई करण्यात यावी अशा आशयाच्या मागणीचे पत्र व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ यांच्याकडे दिनांक १२ मे, २०२० रोजी वा त्यासुमारास सादर केले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) तसेच रस्त्याच्या पुनर्बांधणीचे काम अत्यंत संथगतीने सुरु असल्याने या रस्त्यावर ठाणे, नवी मुंबई, कल्याण, डोंबिवली, भिवंडी, उल्हासनगर, अंबरनाथ, बदलापूर सह अन्य ठिकाणी जाणा-या वाहनांची वाढलेली वर्दळ, परिणामतः वाहतुक कोंडी होत असून रस्त्यावर पडलेले खड्डे यामुळे अपघात होत असल्याने रस्त्यावरील खड्डे विनाविलंब बुजविण्यात यावेत अशी मागणी कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र रस्ते विकास महामंडळ यांचेकडे मा.स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक १७ जुलै, २०२० रोजी वा त्या सुमारास एका पत्राव्दारे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधित कंत्राटदार व दोषी अधिका-यांविरोधात शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०३-१२-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

मा.स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दि.१२.०५.२०२० व दि.१८.०५.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये तक्रार केली आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) हे खरे आहे.

(४) स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक १२.०५.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये भिवंडी कल्याण शिळफाटा रस्त्याच्या कामाच्या पद्धतीत एकसूत्रता व नियोजन तसेच कामाची गुणवत्ता चांगली नसल्याबाबतची तक्रार केली होती. सदर तक्रारीबाबत स्वतंत्र सल्लागार व महामंडळाचे अधिकारी यांनी पाहणी करून कंत्राटदाराने आतापर्यंत पूर्ण करण्यात आलेल्या कामाची गुणवत्ता/दर्जाची तपासणी करण्यात आली असून कामाची गुणवत्ता/दर्जा उत्कृष्ट ठेवण्यात आलेला आहे. याकामाकरीता अत्याधुनिक यंत्रसामुग्रीचा वापर करण्यात आलेला आहे. तसेच सदर कामाच्या दर्जामध्ये कोणतीही तडजोड करण्यात आलेली नसल्याचे महामंडळाचे पत्र क्रं. मरारविम / ०२ / सव्यंस-१ / भिकाशि / सहापदरीकरण /न.क्र.३०९ दिनांक ०२.०६.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांना कळविण्यात आले आहे.

भिवंडी कल्याण शिळफाटा रस्त्यावरील शिळफाटा - कल्याण - राजनोली जंक्शन या लांबीतील पावसाळ्यात पडलेले खड्डे भरण्याचे काम खडी तसेच पेव्हर ब्लॉक व कोल्ड मिक्सचा वापर करून म.रा.र.वि. महामंडळामार्फत संपूर्ण पावसाळ्याच्या कालावधीत सुरु होते. पावसाळा संपल्यावर आवश्यक त्या ठिकाणी डांबरीकरण करून रस्त्यावरील सर्व खड्डे बुजविण्यात आले असून सद्यस्थितीत रस्ता सुस्थितीत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

माढा-शेटफळ (जि.सोलापूर) या रस्त्याची झालेली दुरवस्था

(१३) १५६३१ (१३-११-२०२०). श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.संजयमामा शिंदे (करमाळा), श्री.यशवंत माने (मोहोळ) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापूर जिल्ह्यातील माढा-शेटफळ (ता.माढा) हा रस्ता माढा शहराला जोडणारा प्रमुख रस्ता आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्ता निष्कृत दर्जाचा असून गत ३ वर्षांपासून सतत दुरवस्था होत असल्यामुळे रस्त्याच्या देखभाल-दुरुस्तीसाठी दरवर्षी लाखो रुपये खर्च करून पुन्हा त्याच कंत्राटदाराला सदर रस्ता दुरुस्तीचे काम शासनाकडून दिले जात असल्याचे दिनांक २० सप्टेंबर, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रस्त्याचे नुतनीकरण करण्यात यावे, अशी मागणी तेथील ग्रामस्थ व मा.लोकप्रतिनिधी शासनाकडे करित असून अनेकदा आंदोलनेही करण्यात येऊन त्याबाबतचे निवेदन तहसिलदार, माढा तहसिल यांचेकडे सादर केल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, “माढा-शेटफळ रस्त्याच्या नुतनीकरणाबाबत वारंवार पाठपुरावा सुरु असून लवकरच रस्ता मंजुर होईल व नुतनीकरणाचे काम हाती घेण्यात येईल,” असे शाखा अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, कुर्दुवाडी यांचेकडून सांगण्यात येऊन देखील अद्याप रस्ता नुतनीकरणाचे काम सुरु करण्यात आले नसल्याचे दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व तदनुसार सदर रस्ता नुतनीकरणाबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०३-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) नाही, सदरच्या रस्त्याच्या द्विवार्षिक देखभाल दुरुस्तीच्या कामासाठी सन २०१७-२०१९ व सन २०१९-२०२१ मध्ये वेगवेगळे कंत्राटदार आहेत. द्विवार्षिक देखभाल दुरुस्ती कार्यक्रमांतर्गत सदरच्या रस्त्यावरील खड्डे भरण्यात आलेले आहेत.

(३) होय, सदरच्या रस्त्याचे नुतनीकरण करण्याबाबत लोकप्रतिनिधींनी तहसिल कार्यालय माढा यांना रस्ता नुतनीकरणाबाबत निवेदन दिले असल्याबाबत संबंधित क्षेत्रीय कार्यालयाकडून शासनास कळविण्यात आले आहे.

(४) होय, शेटफळ माढा रस्त्याच्या विशेष दुरुस्तीच्या प्रस्ताव अधीक्षक अभियंता, सा.बां. मंडळ, सोलापूर यांचे कार्यालयाकडून शासनास प्राप्त झाला आहे. त्यानुषंगाने सदर रस्ते दुरुस्तीचे काम निकष व निधीच्या उपलब्धतेनुसार पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सद्यस्थितीत रस्त्यावरील खड्डे भरून रस्ता वाहतुकीस सुस्थितीत ठेवण्यात आलेला आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

पंढरपुर (जि. सोलापूर) तालुक्यातील पंढरपूर-टेंभुर्णी रस्त्याच्या कामाबाबत

(१४) १५६३९ (१३-११-२०२०). श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.संजयमामा शिंदे (करमाळा), श्री.यशवंत माने (मोहोळ), श्री.अनिल पाटील (अमळनेर), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पंढरपुर (जि. सोलापूर) तालुक्यातील टेंभुर्णी ते पंढरपूर या रस्त्याचे काम गत २ वर्षांपासून अत्यंत संध गतीने सुरु आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर रस्त्यावर पुल उभारणीसाठी मोठमोठे खड्डे खोदून ठेवले असल्यामुळे दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०२० रोजी वा त्यासुमारास वाहन चालकांना पुलावरील कामाचा अंदाज न आल्यामुळे ट्रक कोसळून अपघात झाल्याची दुर्घटना घडली असून त्यात लाखो रुपयांचे नुकसान झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर पुलावर कंत्राटदाराने वाहतूक सावधानता बाळगण्याबाबत सूचना फलक व सुरक्षित कठडेही उभारलेले नसून कंत्राटदाच्या बेजबाबदारपणामुळे येथे वारंवार वाहन अपघाताच्या घटना घडत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत संबंधित कार्यकारी अभियंता, पंढरपूर व अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सोलापूर यांचे निदर्शनास आणूनही कंत्राटदारावर कोणतीही कारवाई करण्यात आली नसल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे व तदनुसार सदर पुलाचे काम लवकर पूर्ण करण्याबाबत तसेच दुर्लक्ष करणा-या संबंधीत कंत्राटदार व अधिकारी यांचेवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०२-१२-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

सद्यस्थितीत विषयांकीत काम सुमारे ९० टक्के पेक्षाही जास्त पूर्ण झाले असून प्रश्नांकीत पूलाचे कामही पूर्ण झाले आहे व जोडरस्ता प्रगतीत आहे.

सदर पूलाचे ठिकाणी दि.०६.१०.२०२० रोजी टेम्पोचा झालेला अपघात सदर वाहनाच्या तांत्रिक बिघाडामुळे झाला असल्याची शक्यता आहे. तथापी या अपघातात जिवितहानी तथा वित्तहानी झाल्याबाबत अवगत झालेले नाही.

(३) हे खरे नाही.

वाहतूक सुरक्षिततेसाठी कंत्राटदारामार्फत योग्य ती व्यवस्था/उपाययोजना करून काम करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

कारंजा (जि.वाशिम) तालुक्यातून समृद्धी महामार्गाचे काम करीत असतांना अनेक रस्त्यांची झालेली दुरवस्था

(१५) १५७२० (२५-११-२०२०). श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कारंजा (जि.वाशिम) तालुक्यातून समृद्धी महामार्गाचे काम करीत असतांना जिल्हा मार्ग, ग्रामीण मार्ग, मुख्यमंत्री ग्राम सडक योजनेतर्गत येणा-या सुमारे ३० रस्त्यांची दूरवस्था झाली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत विभागाकडून शासनाकडे प्रस्ताव पाठविण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून सदर प्रस्तावाच्या अनुषंगाने शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०३-१२-२०२०) : (१) होय, हे अंशतः खरे आहे.

समृद्धी महामार्गाचे काम करीत असतांना कारंजा तालुक्यातील विविध विभागाचे एकुण १५ रस्ते क्षतीग्रस्त झाले आहेत.

(२) व (३) हे खरे नाही.

नागपूर - मुंबई शिघ्रसंचार द्रुतगती महामार्गाच्या बांधकाम पॅकेज क्र. ४ ची एकुण लांबी ५४.३५६ किमी आहे. ह्या रस्त्याची संरेखा वाशिम जिल्ह्यातील कारंजा व मंगरूळपीर या दोन तालुक्यातील ३१ गावामधून जात असून प्रकल्पाची सुरुवात दोनद बु. ता.कारंजा आणि शेवट जनुना खु. ता.मंगरूळपीर या गावात आहे. सदर समृद्धी महामार्गाचे बांधकामाकरीता साहित्याची वाहतूक करण्याकरिता ई.पी.सी. कंत्राटदारा मार्फत सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे ६ रस्ते, जि.प. बांधकाम विभागाचे ६ व प्रधान मंत्री ग्राम सडक योजना विभागा अंतर्गत मुख्य मंत्री ग्राम सडक योजनेचे ३ रस्ते असे एकुण १५ रस्ते वापरण्यात येत आहेत. करारनाम्यातील आर्टिकल (९.१) तरतुदी नुसार संबंधित रस्ते कंत्राटदारानी दुरुस्त करून सुस्थितीत ठेवणे अपेक्षित आहे. त्यानुसार या रस्त्यांच्या दुरुस्तीबाबत ई.पी.सी. कंत्राटदाराला वेळोवेळी खात्यामार्फत सुचना देण्यात आलेल्या आहेत व कंत्राटदाराने योग्य ती तात्पुरती दुरुस्ती वेळोवेळी केलेली असून वाहतूक सुरळीत राहण्याच्या दृष्टीने योग्य ती उपाययोजना केलेली आहे. या रस्त्यांच्या वापर बंद झाल्यावर सदर रस्ते ई.पी.सी. कंत्राटदारा मार्फत पुर्ववत करण्यात येतील.

सबब सदर रस्त्यांची दुरुस्ती चा प्रस्ताव शासनास पाठविण्याची आवश्यकता नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पाथर्डी शहरातून (जि.अहमदनगर) जाणाऱ्या कल्याण-नांदेड निर्मळ
रस्त्याची दुरवस्था झाल्याबाबत**

(१६) १५७५३ (२५-११-२०२०). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाथर्डी शहरातून (जि.अहमदनगर) कल्याण-नांदेड-निर्मळ राष्ट्रीय महामार्ग क्र.६१ च्या नूतनीकरणासाठी १३० कोटी रुपये मंजूर झाले आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदर रस्त्याचे काम माहे जानेवारी, २०२० मध्ये करण्याचे आदेश मिळाले असतांनाही प्रत्यक्षात कामास माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान सुरुवात करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदरहु कामाच्या ठेकेदाराने ५२ कि.मी. अंतराचे महामार्ग ठिकठिकाणी खोदून ठेवल्याने प्रवाशांसह स्थानिकांना रस्त्यावरील खड्डे, धूळ याचा प्रचंड त्रास सहन करावा लागत असून त्यामुळे अपघातांचे प्रमाण वाढले आहे तसेच महामार्गावरील खड्डे बुजविण्यासाठी वीटभट्टीवरील माती, विटांचे तुकडे वापरण्यात आल्याने रस्त्यावर सगळीकडे चिखल पसरला असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, महामार्गाचे काम तातडीने सुरळीत होण्यासाठी तेथील नागरीकांनी अनेक वेळा आंदोलनेही केली आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याबाबत चौकशी करून दर्जेदार रस्ता तयार करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०१-१२-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) अंशतः खरे आहे.

सदर कामाचे ठिकाणी सुरक्षा विषयक व धूळ प्रतिबंधक उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत. तसेच पावसाळ्यामध्ये खडी व मुरुमाने खड्डे भरण्यात आले असून सद्यस्थितीत रुंदीकरण/पुनर्बांधणीचे काम हाती घेण्यात आले आहे.

(४) हे खरे आहे.

(५) सदर कामाचे जुने कंत्राट रद्द करून हे काम नवीन कंत्राटदाराच्या माध्यमातून व प्राधिकृत अभियंता यांचे पर्यवेक्षणाखाली गुणवत्तापूर्वक पूर्ण करून घेण्यात येत आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई द्रुतगती महामार्गावरील सुमननगर, चेंबूर येथील जलवाहिनी दुरुस्त करताना वीजेचा धक्का लागून कर्मचाऱ्यांचा झालेला मृत्यू

(१७) १५८८२ (२५-११-२०२०). श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई पूर्व द्रुतगती महामार्गावरील सुमननगर, चेंबूर येथील वाहतूक चौकीजवळ नालेरुंदीकरणाचे काम सुरु असताना २० फूट खोल असलेली जलवाहिनी फुटली असता, तिच्या दुरुस्तीकरिता मुंबई महानगरपालिकेच्या पाणी खात्यातील सात कर्मचारी दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०२० रोजी वा त्यासुमारास या ठिकाणचे साचलेले पाणी जनरेटर व मोटारच्या सहाय्याने उपसत असताना सातही कर्मचाऱ्यांना शॉक लागून सदर कर्मचारी जखमी झाले असता त्यांना

तातडीने महानगरपालिकेच्या घाटकोपर येथील राजावाडी रुग्णालयात उपचारासाठी दाखल करण्यात आले तथापि दाखल करण्यापूर्वीच दोन कर्मचाऱ्यांचा मृत्यू झाला तसेच इतर पाच जखमी कर्मचाऱ्यांवर उपचार सुरु आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत तसेच या घटनेतील मृत कर्मचाऱ्यांच्या वारसांना शैक्षणिक अर्हतेनुसार मुंबई महानगरपालिकेत नोकरी तसेच आर्थिक मदत व जखमी कर्मचाऱ्यांना आर्थिक मदत देण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली तसेच या प्रकरणी जबाबदार असणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०३-१२-२०२०) : (१), (२) व (३) दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०२० रोजी चेंबूर सुमननगर येथील चौकीजवळ जलवाहिनी दुरुस्तीचे काम सुरु असतांना बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या सात कामगारांना सबमर्सिबल पंपाचा विजेचा धक्का बसल्याचा प्राथमिक अंदाज असून, सदर दुर्घटनेत दोन कामगारांचा मृत्यू झाला व पाच कामगारांना राजावाडी रुग्णालयात मोफत उपचार देऊन त्याच दिवशी घरी सोडण्यात आले.

सदर दुर्घटनेतील अमोल मनुसाहेब काळे व गणेश दत्त उगले या दोन मृत कामगारांच्या वारसांना महानगरपालिकेत नियमानुसार नोकरी व आर्थिक मदत देण्याच्या दृष्टीने बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात आली/येत आहे:-

कै. अमोल मनुसाहेब काळे यांच्या वारसास करण्यात आलेली मदत

• रु. १६.०६ लक्ष इतक्या रकमेचा कामगार नुकसान भरपाईचा मंजूर धनादेश आयुक्त, श्रमिक भरपाई, वांद्रे येथे दिनांक १२.११.२०२० रोजी जमा करण्यात आला आहे.

• सदर मृताच्या वारसास अनुज्ञेय धोरणांतर्गत नोकरी देण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

• सदर मृताच्या वारसास अनुज्ञेय परिभाषित अंशदान योजना स्तर-१ दावा व अनुज्ञेय असलेले रु. १० लक्ष इतके सानुग्रह अनुदान एकत्रित दावाबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

कै. गणेश दत्त उगले यांच्या वारसास करण्यात आलेली मदत

• रु. १५.१७ लक्ष इतक्या रकमेचा कामगार नुकसान भरपाईचा मंजूर धनादेश आयुक्त, श्रमिक भरपाई, वांद्रे येथे दिनांक १२.११.२०२० रोजी जमा करण्यात आला आहे.

• सदर मृताच्या वारसास अनुज्ञेय धोरणांतर्गत नोकरी देण्याबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

• सदर मृताच्या वारसास अनुज्ञेय असलेले समूह वैयक्तिक अपघात विमा योजनांतर्गत रु. १० लक्ष मंजूर करणेबाबतचे प्रकरण दिनांक ०६.११.२०२० रोजी कनिष्ठ तांत्रिक अधिकारी, वांद्रे येथे पाठविण्यात आले आहे.

• सदर मृताच्या वारसास अनुज्ञेय परिभाषित अंशदान योजना स्तर-१ दावाबाबतची कार्यवाही सुरु आहे.

उपरोक्त दोन्ही मृतांच्या वारसास कळविण्यात आले असून, वारस हजर झाल्यानंतर रकमेचे अधिदान करण्यात येणार असल्याचे बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने कळविले आहे.

गोरेगांव (प) सिद्धार्थनगर येथील पत्रा चाळ पुनर्विकास प्रकल्पाच्या अहवालाबाबत

(१८) १५९६४ (१३-११-२०२०). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबईतील गोरेगांव (पश्चिम) म्हाडाच्या मालकीच्या असलेल्या सिद्धार्थनगर येथील अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असलेल्या पत्रा चाळ पुनर्विकास प्रकल्पाचे काम विनाविलंब पूर्ण व्हावे यासाठी शासनाने नेमलेल्या माजी मुख्य सचिव जॉनी जोसेफ समितीने आपला अहवाल शासनास सादर केला आहे काय,

(२) असल्यास, सदर अहवालाद्वारे करण्यात आलेल्या शिफारशींचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे व त्यानुसार प्रलंबित प्रकल्पाचे काम त्वरीत सुरु करण्याच्या दृष्टीने शासनातर्फे कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(३) असल्यास, उक्त भूखंडाची म्हाडाने नव्याने फेरमोजणी करून नव्याने केलेल्या करारनाम्यानुसार सदर प्रकल्पातून एकूण किती परवडणारी घरे म्हाडास उपलब्ध होणार आहेत,

(४) असल्यास, उक्त भूखंडावरील रहिवाशी कुटुंबाचे नवीन इमारतीत घरे देऊन पुनर्वसन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०१-१२-२०२०) : (१) सदरहू पुनर्विकास प्रकल्पाबाबत उपाय योजना सुचविण्यासाठी श्री.जॉनी जोसेफ, सेवानिवृत्त मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली दि.१६/०१/२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये एक सदस्यीय समिती नेमली आहे. सदरहू समितीने त्यांचा अहवाल अद्याप शासनास सादर केलेला नाही. उक्त समितीने अहवाल सादर करण्यासाठी डिसेंबर, २०२० अखेर मुदत वाढ देण्याची विनंती केलेली आहे.

(२), (३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

वायशेतपाडा, शिवशक्ती कॉलनी मालाड (पू), मुंबई येथील शिवरंजन सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या एसआरए गृहनिर्माण पुनर्विकास प्रकल्पात विकासकाने केलेला गैरव्यवहार

(१९) १५९६९ (१४-११-२०२०). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वायशेतपाडा, शिवशक्ती कॉलनी मालाड (पूर्व), मुंबई, येथील शिवरंजन सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या एसआरए गृहनिर्माण पुनर्विकास प्रकल्पात विकासकाने नवीन इमारतीचे काम पूर्ण केले नसताना, पाणी पुरवठा, ड्रेनेज लाईन, महानगरपालिकेचा टॅक्स थकित असताना आणि बांधकाम पूर्ण केल्याचे भोगावटा प्रमाणपत्र (ओ.सी.) उपलब्ध नसताना व कोणतीही सोडत न काढता सदनिकांचे बेकायदा वितरण करून सदनिकांचा ताबा दिल्याचे दिनांक १७.०९.२०२० रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांना दिनांक १७.०९.२०२० रोजी व यापूर्वी अनेकवेळा लेखी निवेदन

देऊनही अद्याप यावर प्राधिकरण तथा शासनातर्फे कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, अद्याप मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी सदरहु शिवरंजन सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या समस्या सोडविणेबाबत कार्यवाही न करण्याची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणातील त्रुटी दूर करून प्रलंबित समस्या सोडविणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सदर योजनेतील पुनर्वसन इमारत क्र.२ ला ५० निवासी, ३ सेवासुविधा गाळे व २७ प्रकल्प बाधितांसाठी PAP गाळ्यांकरिता दि.०४.१२.२०१५ रोजी पूर्ण भोगवटा प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यात आले आहे.

सदर संस्थेच्या पुनर्वसन इमारत क्र.२ मध्ये ५० निवासी सदनिकांचे वाटप संस्था व विकासक यांचे स्तरावर झालेले असून सदर सदनिका वाटपास दि.२७.११.२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे.

पुनर्वसन इमारत क्र.१ च्या भोगवटा प्रमाणपत्राकरिता झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणात एसओपी अर्ज प्राप्त झाला आहे. तथापि, संपूर्ण कागदपत्रांच्या पूर्ततेच्या अभावी अद्यापपर्यंत मंजूरी देण्यात आलेली नाही.

इमारतीचे काम पूर्ण होणे, पाणीपुरवठा, ड्रेनेज लाईन इत्यादींची खातरजमा आशयपत्रातील अटींच्या अनुषंगाने करण्यात येईल व त्यानंतरच भोगवटा प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यात येईल.

सदर संस्थेच्या पुनर्वसन इमारत क्र.१ मध्ये ३५ निवासी सदनिकांचे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणातील प्राधिकृत अधिकारी यांच्या उपस्थितीत दि.२६.०६.२०१९ रोजी वाटप झालेले आहे.

(२), (३) व (४) हे खरे नाही.

दि.१७.०९.२०२० रोजीच्या निवेदनाच्या अनुषंगाने यापूर्वी दि.०१.१०.२०२० च्या पत्रान्वये विकासक व वास्तुविशारद यांच्याकडून खुलासा मागविण्यात आलेला आहे. सदर प्रकरणी संयुक्त सुनावणी घेऊन पुढील कार्यवाही करण्याचे प्रस्तावित आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**गोरेगांव पूर्व, जनरल अरुणकुमार वैद्य मार्ग येथील श्रीकृष्णनगर
एसआरए सह गृहनिर्माण प्रकल्पाबाबत**

(२०) १५९७० (१३-११-२०२०). श्री.सुनिल प्रभू (दिंडोशी) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई, गोरेगांव (पूर्व), जनरल अरुणकुमार वैद्य मार्ग, श्रीकृष्ण नगर येथील श्रीकृष्णनगर एसआरए सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या एसआरए पुनर्विकास प्रकल्पात विकासकाने पात्र झोपडीधारकांना न्याय न देणे, नवीन इमारतीत पाणी पुरवठा न होणे, ५० टक्केहून अधिक रहिवाशी कुटुंबांची थकीत भाडी अद्याप न देणे, ओ.सी. प्राप्त नसतानाही रहिवासी कुटुंबांना नवीन इमारतीत बेकायदा घाराचा ताबा दिल्याप्रकरणी लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांना दिनांक ०५.१०.२०२० रोजी वा त्या सुमारास लेखी निवेदन दिले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार उक्त संस्थेच्या रहिवाशी कुटुंबांचे पुनर्वसन करण्याच्या दृष्टीने शासनाने एसआरए, मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेमार्फत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०२-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) थकित घरभाड्याबाबत संस्थेने दाखल केलेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने दि.२३.१०.२०२० व दि.१०.११.२०२० रोजी सुनावणी आयोजित करण्यात आलेली होती. सदर सुनावणीत विकासकास थकीत भाड्याचा तपशील सादर करण्याबाबत कळविण्यात आलेले आहे. तसेच पुढील सुनावणी दि.०७.१२.२०२० रोजी आयोजित करण्यात आलेली आहे.

भोगवटा प्रमाणपत्राशी निगडित बाबींच्या अनुषंगाने नमूद करण्यात येते की, याजनेतील इमारत क्र.१ च्या विंग बी मधील ९७ निवासी व ३ सुविधा गाळे याकरीता दि.२९.०३.२०१७ रोजी अंशतः भोगवटा प्रमाणपत्र जारी करण्यात आले आहे. सदर इमारतीच्या विंग ए करिता भोगवटा प्रमाणपत्रासाठी एसओपी अर्ज प्राप्त झालेला असून आवश्यक कागदपत्रे अद्याप सादर केलेली नसल्यामुळे भोगवटा प्रमाणपत्र जारी करण्यात आलेले नाही.

इतर बाबींच्या अनुषंगाने नमूद करण्यात येते की, मा.लोकप्रतिनिधी यांनी दि.१५.०९.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये मुद्दे उपस्थित करून संयुक्त सभा घेण्याबाबत कळविले आहे. तदनुषंगाने दि.१२.१०.२०२० रोजी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांच्या दालनात संयुक्त सभा आयोजित करण्यात आली. सदर सभेतील निर्देशाच्या अनुषंगाने योजनेचे वास्तुविशारद, सोसायटीचे पदाधिकारी/सदस्य, स्थानिक नगरसेवक यांच्यासमवेत झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या संबंधित अधिकाऱ्यांद्वारे दि.१५.१०.२०२० रोजी संयुक्त स्थळपाहणी करण्यात आली. तदनुषंगाने दि.२७.१०.२०२० रोजीच्या पत्रान्वये विकासक/वास्तुविशारद यांस यथोचित निर्देश देण्यात आले आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सुलतानपूर (ता.लोणार, जि.बुलढाणा) मधून जाणाऱ्या मुंबई-नागपूर समृद्धी महामार्गाच्या निर्माण कार्यामुळे येथील रस्त्यांची दुरवस्था झाल्याबाबत

(२१) १६०६५ (१३-११-२०२०). श्री.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सुलतानपूर (ता.लोणार, जि.बुलढाणा) येथे मुंबई- नागपूर समृद्धी महामार्गाच्या निर्माण कार्यासाठी जड वाहतूक सुरू असल्याने अनेक ठिकाणी खड्डे पडून येथील रस्त्यांची दुरवस्था झाली आहे, यामुळे अपघातात वाढ झाल्याने सदर रस्त्यांची तातडीने दुरुस्ती करण्याची मागणी स्थानिकांनी संबंधित विभागाकडे माहे सप्टेंबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान पासून वारंवार केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, वारंवार तक्रार करूनही कोणतीच कार्यवाही होत नसल्याने तेथील ग्रामस्थांनी तीव्र आंदोलन करण्याचा इशाराही दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार सदरहू रस्त्यांची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०३-१२-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

याबाबत कोणत्याही स्वरूपाची मागणी प्राप्त झालेली नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) सदर महामार्गाच्या कामासाठी नियुक्ती करण्यात आलेल्या ठेकेदारांसमवेत करण्यात आलेला करारनाम्यातील आर्टिकल (९.१) नुसार महामार्गाच्या कामासाठी महामार्गाच्या परिसरातील ज्या रस्त्यांचा वापर वाहतुकीसाठी करण्यात येत असेल व असे रस्ते नादुरुस्त झाले असल्यास, त्या रस्त्यांची दुरुस्ती करून नादुरुस्त रस्ते संबंधीत ठेकेदाराने सुस्थितीत ठेवावयाचे आहेत. त्यानुसार ठेकेदार कार्यवाही करित असून, नादुरुस्त झालेले रस्ते दुरुस्त करण्यात येत आहेत. तसेच यापुढे नादुरुस्त होणाऱ्या रस्त्यांची दुरुस्ती तातडीने करण्याबाबत ठेकेदारांना निर्देश देण्यात आले आहेत.

सबब सदर रस्त्यांची दुरुस्ती ठेकेदारामार्फत वारंवार करण्यात येत असल्यामुळे चौकशी करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शेगांव (जि.बुलढाणा) ते पंढरपूर राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ५४८ सीचे लोणार शहरातील काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे होत असल्याबाबत

(२२) १६०७० (२५-११-२०२०). श्री.संजय रायमुलकर (मेहकर), श्री.गोवर्धन मांगीलाल शर्मा (ऊर्फ) लालाजी (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शेगांव (जि.बुलढाणा) ते पंढरपूर राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ५४८ सीचे लोणार शहरातील काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे होत असून संबंधित दोषी ठेकेदार व अधिका-यांवर कारवाई करण्याची मागणी नागरिकांनी लेखी निवेदनाद्वारे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान संबंधित विभागाकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार संबंधित ठेकेदार व अधिका-यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०४-१२-२०२०) : (१) होय, खरे आहे.

संबंधित कामाबाबत दिनांक १५.१०.२०२०, २०.१०.२०२०, २४.१०.२०२० व ०१.११.२०२० रोजीची निवेदने या कार्यालयास दिनांक ०३.११.२०२० रोजी व दिनांक १७.१०.२०२० रोजीचे निवेदन दिनांक १८.११.२०२० रोजी प्राप्त झाले आहे.

नुकत्याच प्राप्त सदर निवेदनांना उत्तर देण्याची कार्यवाही प्रगतित आहे.

(२) लोणार शहरातील काँक्रीट रस्त्याच्या ओव्हरलेचे काम माहे ऑक्टोबर मध्ये नुकतेच चालू झालेले आहे. या कामावर देखरेख करण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ मर्या. व्दारे प्राधिकरण अभियंता म्हणून ध्रुव कन्सलटंट मुंबई यांची नेमणूक करण्यात आली आहे. सदर कामाची व साहित्याची तपासणी करण्याकरीता करारनाम्यातील तरतुदी प्रमाणे सुसज्ज प्रयोगशाळा स्थापित करण्यात आली आहे. तेथे प्राधिकरण अभियंता यांची चमु दररोज मानकाप्रमाणे आवश्यक त्या कामाच्या चाचण्या घेते व साहित्याचे नमुने घेऊन प्रयोगशाळेत तपासते. त्यामध्ये काम मानकाप्रमाणे आढळले. त्यामुळे काम निकृष्ट नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

शिवडी-न्हावा-शेवा सागरी सेतू प्रकल्पामुळे बाधित होणाऱ्या प्रभादेवी व शिवडीतील (मुंबई) रहिवाश्यांचे पुनर्वसन त्याच परिसरात करण्याबाबत

(२३) १६३१३ (१३-११-२०२०). श्री.अजय चौधरी (शिवडी) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शिवडी-न्हावा-शेवा सेतू या प्रकल्पामुळे जगन्नाथ भातवनकर मार्ग, प्रभादेवी (एलफिस्टन) येथील रस्त्याच्या दोन्ही बाजूने असलेल्या २५ ते ३० इमारती बाधित होत आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकल्पात बाधित होणाऱ्या उक्त इमारतींसह आचार्य दोंडे मार्गावरील शिवडी परिसरातील बाधित होणाऱ्या इमारतीतील रहिवाश्यांच्या पुनर्वसनाबाबत शासनाने निर्णय घेतला आहे काय,

(३) असल्यास, शिवडी-न्हावा-शेवा सागरी सेतू प्रकल्पामुळे बाधित होणाऱ्या प्रभादेवी व शिवडीतील रहिवाश्यांचे पुनर्वसन त्याच परिसरात करण्यात यावे अशी मागणी करणारे निवेदन स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २ मार्च, २०२० रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री यांना देऊन याबाबत आयुक्त, एमएमआरडीए, अतिरिक्त महानगरपालिका आयुक्त, मुंबई महानगरपालिका, पूल व रस्ते विभागाचे मुख्य अभियंता, महानगरपालिकेचे इमारत प्रस्ताव विभागाचे अधिकारी व स्थानिक रहिवाशी यांची संयुक्त बैठक आयोजित करून निर्णय घेण्यात यावा अशीही विनंती केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, निवेदनातील मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने आतापर्यंत कोणती निर्णयात्मक कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१) होय.

(२) सदर प्रकल्पात बाधित होणाऱ्या रहिवाश्यांच्या पुनर्वसनाबाबत धोरणात्मक निर्णय घेण्याची बाब मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या स्तरावर विचाराधीन आहे.

(३) होय.

(४) उक्त निवेदनातील मागणीनुसार शिवडी-वरळी प्रकल्पामध्ये बाधित होणाऱ्या रहिवाश्यांच्या पुनर्वसनाबाबत मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाने मुंबई महानगरपालिका व झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांचेसमवेत बैठका घेतल्या असून बाधित रहिवाशांचे आहे त्याच परिसरात पुनर्वसन होण्याच्या दृष्टीने प्रत्यक्ष जागेवर रोडलाईननुसार सिमांकनाचे व प्रकल्प बाधितांचे सर्वेक्षणाचे काम बृहन्मुंबई महानगरपालिका व मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत संयुक्तरित्या प्रगतीपथावर आहे. सदरचे काम तातडीने पूर्ण करण्याचे नियोजित असून तदनंतर सदर प्रकल्पबाधितांचे आहे त्याच परिसरात पुनर्वसनाबाबत सुयोग्य पर्यायाचे नियोजन करण्याचे मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाच्या स्तरावर नियोजित आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सोलापुर शहरात कॅम्प्युनिटी क्लिनिकच्या कामामध्ये अनियमितता झाल्याबाबत

(२४) १६३३३ (२५-११-२०२०). श्री.राम सातपुते (माळशिरस), श्री.राजेश पाडवी (शहादा), श्री.सचिन कल्याणशेठ्टी (अक्कलकोट) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सोलापुर शहरात कॅम्प्युनिटी क्लिनिकच्या कामासाठी महानगरपालिकेच्या विभागाने अनियमितता करून रुपये ६ लाख ४९ हजार खर्च केले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, बाजारात ८ ते ९ रुपयात मिळणारा मास्क १२ आणि १८ रुपयात खरेदी करून तसेच सोडीयम हायपोक्लोराईड सोल्युशन व औषध -गोळ्या खरेदीत मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार केल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, एकाच वस्तुच्या वेगवेगळ्या किंमती दाखवून ठराविक मक्तेदाराकडून बेकायदेशीरपणे खरेदी करण्यात आली असल्याने शासन उक्त प्रकरणी चौकशी करणार आहे काय, चौकशीनुसार सदर प्रकरणी बेकायदेशीर मक्तेदारांनी बाजार भावापेक्षा अधिक दर घेतल्याने त्यांना काळ्यायादीत टाकण्यात येणार आहे काय व ज्या अधिकाऱ्यांनी ही सर्व देयके त्यांच्या अधिकारात दिली असतील तर त्यांच्याकडून वसुली करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करणार आहे वा करित आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१), (२) व (३) • सोलापूर शहरात कम्युनिटी क्लिनिकसाठी खरेदी करण्यात आलेली औषधे व साहित्याची खरेदी ही तातडीची असल्याने, खरेदी केलेली औषधे व साहित्यांची किंमत स्थानिक बाजारभावापेक्षा जास्त नाही, याची खात्री करूनच खरेदी करण्यात आलेली आहे, असे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

• शहरातील खाजगी वाणिज्य आस्थापना / दुकाने बंद असल्याने व खरेदी तातडीची असल्याने निविदा प्रक्रियेचा अवलंब न करता मार्च व एप्रिल, २०२० मध्ये सदरची खरेदी केली आहे.

• त्यानंतरच्या काळात कोरोना प्रतिबंधात्मक उपाययोजना करण्यासाठी आवश्यक असणारी औषधे व साहित्याची खरेदी ई-निविदा तसेच जी.ई.एम. पोर्टलवरून आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी खरेदी करण्यात आली आहे, असे सोलापूर महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पिसेवडधा ते रांगी (ता.आरमोरी, जि.गडचिरोली) या रस्त्याच्या दुरुस्तीचे काम करण्याबाबत

(२५) १६४३७ (२५-११-२०२०). श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आरमोरी (जि.गडचिरोली) तालुका येथील पिसेवडधा ते रांगी या रस्त्याची पुर्णपणे दुरुवस्था झाली असून नागरीकांना रहदारीस अडचणी निर्माण होत असून नाहक त्रास सहन करावा लागत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० च्या दुसऱ्या आठवड्यात वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर परिसरातील नागरीकांनी सदरहू रस्त्याचे डांबरीकरण करून रस्ता दुरुस्त करण्याची मागणी केलेली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून सदर रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०१-१२-२०२०) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सन २०२० च्या पावसाळ्यात झालेल्या अतिवृष्टीमुळे सदर रस्त्यावर ठिकठिकाणी खड्डे पडल्याने वाहतुकीस अडथळा निर्माण झाला होता.

(२) होय, हे खरे आहे.

(३) आरमोरी तालुक्यातील उक्त रस्त्याच्या कि.मी. १८/०० ते २३/७०० या ५.७० कि.मी. लांबीमध्ये खड्डे बुजविण्याचे काम वार्षिक देखभाल दुरुस्ती अंतर्गत करण्यात आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शेगाव नगरपालिका (जि.बुलडाणा) येथील भूमिगत गटार योजनेचे
काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(२६) १६४३८ (२५-११-२०२०). श्रीमती श्वेता महाले (चिखली) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शेगाव नगरपालिका (जि.बुलडाणा) अंतर्गत येथील भूमिगत गटार योजनेचे काम सन २०१०-११ मध्ये वा त्यादरम्यान एसएमएस या दिल्ली येथील कंपनीने अतिशय निकृष्ट दर्जाचे केल्याने दिल्लीच्या राष्ट्रीय हरित लवाद यांनी पर्यावरणाचे झालेल्या नुकसानीपोटी १४ कोटी रुपये भरण्याचे आदेश देण्यात आल्याचे दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०२० रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी कंपनीने वेळेच्या आत काम न करता तसेच काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे होऊनही व त्याच्या अनेक तक्रारी आल्या असूनही शासनामार्फत अद्यापपर्यंत कंपनीवर कोणतीही कारवाई करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय, चौकशीनुसार सदर कंपनीवर व संबंधित दोषी अधिकारी यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१) • मा. राष्ट्रीय हरित लवाद, मुख्य बेंच, नवी दिल्ली यांचा दिनांक १५.०६.२०२० रोजीच्या आदेशान्वये शेगाव भूमिगत गटार प्रकल्पाच्या कामामुळे पर्यावरणाच्या नुकसानीपोटी रु. १३.८८ कोटी इतका दंड भरण्याचे आदेश दिले होते. त्याअनुषंगाने महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाने मुख्य अभियंता, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, अमरावती यांना रु. १३.८८ कोटी इतका दंड भरण्याचे आदेश दिले आहेत.

(२) (३) व (४) • सदर प्रकल्पाचे काम महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांच्यामार्फत करण्यात आले असून याबाबत महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत तत्कालीन अधिकारी यांची विभागीय चौकशी सुरु आहे.

• शेगाव भूमिगत प्रकल्पाचे काम कंत्राटदाराने वाढीव मुदतीत पूर्ण केले असून, प्रकल्पाची गुणवत्ता व परिक्षण नियंत्रण पथक महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, अकोला मंडळ यांच्यामार्फत संपूर्ण कामाची चौकशी करण्यात आली असून त्यांच्या अहवालात सदर प्रकल्पाचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याचे निष्पन्न झाले नाही, असे महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांनी कळविले आहे.

भांडूप (पश्चिम) मुंबई येथील राखीव भूखंडावर सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटल उभारण्याबाबत

(२७) १६४६१ (२५-११-२०२०). श्री.रमेश कोरगांवकर (भांडूप पश्चिम) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भांडूप (प) मुंबई येथील सीटीएस क्र.६८१/अ/८ (पार्ट) सी.टी.एस.क्र. ६८१/अ/८बी आणि ६८१/अ/बी (पार्ट) येथील सुमारे १६३३९.७५ चौ.मी. इतका भूखंड हॉस्पिटलकरिता आरक्षित असून विकासकार्माफत हॉस्पिटलकरिता १३३०० चौ.मी. भूखंड महानगरपालिकेच्या नावे हस्तांतरीत झालेला आहे तसेच ३८०० चौ.मी.च्या भूखंडाचे अग्रीत अधिग्रहण करण्यात आलेले असून महानगरपालिकेच्या नावे काही तांत्रिक कारणास्तव प्रलंबित असल्याची बाब माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर भूखंडावर सुपर स्पेशलिटी हॉस्पिटलची तातडीने उभारणी करण्यात यावी अशी मागणी तेथील लोकप्रतिनिधींनी मा.मुख्यमंत्री यांचकडे दिनांक १० ऑक्टोबर, २०२० रोजी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०३-१२-२०२०) : (१) बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या "एस" विभागाच्या मंजूर विकास आराखडा २०३४ नुसार न.भू.क्र. ६८१/ए/८बी, भाग मौजे, नाहूर हा भूखंड रुग्णालय या सार्वजनिक प्रयोजनासाठी आरक्षित आहे.

सदर भूखंड निवासी क्षेत्रामध्ये स्थित असून, सदर भूखंड अस्तित्वात असलेल्या ४५.७० मी. मुलुंड-गोरेगांव जोडरस्त्याने व १८.३० मी. रुंद विकास नियोजन रस्त्याने बाधित आहे.

सदर भूखंडाचे क्षेत्रफळ १८,७६५.३० चौ.मी. इतके असून, त्यापैकी १०,५५६ चौ.मी. इतका सुविधा भूखंड बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस "हस्तांतरणीय विकास हक्काच्या" मोबदल्यात उपलब्ध झाला आहे. उर्वरित ८२०९ चौ.मी. पैकी ३२८३.७२ चौ.मी. भूखंडाचा अग्रीम ताबा समायोजित आरक्षणांतर्गत घेण्यात आला आहे. तथापि सदर आरक्षणाच्या परवानगीमधील काही अटीच्या पूर्ततेनंतर सदर भूखंडाचा अंतिम ताबा घेतल्यानंतर सदर भूखंड बृहन्मुंबई महानगरपालिकेस हस्तांतरीत होणार असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(२) हे खरे आहे.

(३) व (४) सदर भूखंडावर ३६० खाटांच्या सुपर स्पेशलिटी रुग्णालयाच्या उभारणीकरिता महापालिका वास्तुविशारद यांचेकडून प्राप्त झालेला सुधारीत आराखड्याचा प्रस्ताव पडताळणीचे काम प्राधान्याने सुरु असून, आवश्यक असलेली निविदा प्रक्रिया प्रगतीपथावर आहे.

चांदिवली (मुंबई) येथील म्हाडा वसाहतीची दुरवस्था झाल्याबाबत

(२८) १६५२१ (१३-११-२०२०). श्री.दिलीप लांडे (चांदिवली) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चांदिवली (मुंबई) येथील म्हाडा वसाहतीची दुरवस्था झाली असून रहिवाशी जीव मुठीत घेऊन वास्तव्य करित असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, सदरहू म्हाडा वसाहतीच्या दुरुस्तीबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधिंनी सातत्याने पत्रव्यवहार करून पाठपुरावा करित आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले, तदनुसार उक्त म्हाडा वसाहतीची तात्काळ दुरुस्ती करण्याबाबत शासन स्तरावर कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०१-१२-२०२०) : (१), (२) व (३) हे खरे आहे.

चांदिवली येथे म्हाडामार्फत इमारत क्र.१ ते ३२ बांधण्यात आल्या आहेत. सदर सदनिकांची सोडत सन २००६ ते २००९ या कालावधीत म्हाडामार्फत काढून यशस्वी रहिवाश्यांना सदनिका हस्तांतरित करण्यात आलेल्या आहेत. सदनिका वाटपानंतर सदर रहिवाश्यांनी एकत्र येऊन सहकारी गृहनिर्माण संस्था नोंदणीकरण केल्यानंतर सदर इमारती गृहनिर्माण संस्थेस हस्तांतरण करण्यात आलेल्या आहेत. तदनंतर सदर इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल करण्याची जबाबदारी सदर सहकारी गृहनिर्माण संस्थेची आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

“सर्वांसाठी घरे” या अभियानांतर्गत प्रधानमंत्री आवास योजना सुरु केल्याबाबत

(२९) १६६२६ (१३-११-२०२०). श्रीमती सुलभा खोडके (अमरावती), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.विकास ठाकरे (नागपूर पश्चिम), श्री.लहू कानडे (श्रीरामपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), कुमारी प्रणिती शिंदे (सोलापूर शहर मध्य), श्री.हिरामण खोसकर (इगतपूरी), श्रीमती प्रतिभा धानोरकर (वरोरा), श्री.अमित झनक (रिसोड), श्री.सुभाष धोटे (राजुरा), डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) केंद्र शासनाने नागरी भागाकरीता सन २०२२ पर्यंत “सर्वांसाठी घरे” या अभियानांतर्गत प्रधानमंत्री आवास योजना सुरु केली असून राज्य शासनाच्या दिनांक ९ डिसेंबर, २०१५ च्या शासन निर्णयानुसार केंद्र शासनाच्या सदर योजनेचा अंगिकार राज्य शासनाने केलेला असून या योजनेत सन २०२२ पर्यंत राज्यात १९ लाख ४० हजार घर निर्मितीचे उद्दिष्ट निश्चित करण्यात आलेले आहे व त्यानुसार केंद्र शासनाने राज्यातील ३९१ शहरामध्ये योजना राबविण्यास मंजूरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, माहे जानेवारी, २०२० पर्यंत योजनेतर्गत प्रत्यक्षात केवळ १,९१,९९८ घरकुलांचे बांधकाम पूर्ण झालेले असून केवळ २,०१,६११ घरकुलांचे काम प्रगतीपथावर असल्यामुळे उर्वरित कामे सन २०२२ पर्यंत पूर्ण होणे अपेक्षित असतानाही त्यानुसार प्रयत्न होत नसल्याचे दिसून येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर योजनेतर्गत गडचिरोली जिल्ह्यात आतापर्यंत १६ हजार ९०८ घरकुल बांधण्याचे उद्दीष्ट ठेवण्यात आले मात्र १६ हजार ५२४ घरकुल मंजूर करण्यात आलेली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, संपूर्ण गडचिरोली जिल्ह्यात आतापर्यंत केवळ १० हजार ५४२ घरकुलांची बांधकामे पूर्ण करण्यात आली असून मंजूरीच्या प्रमाणात बांधकाम होत नसल्याचे दिसून येत आहे, त्यामुळे हजारो लाभार्थी या लाभापासून वंचित आहेत परिणामी लोकांमध्ये असंतोषाची भावना निर्माण होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, ही योजना प्रभावीपणे राबविण्याकडे अधिकारी व कर्मचारी जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष करीत असून या योजनेची अंमलबजावणी करीत नसल्याचे निदर्शनास आले असून या योजनेतर्गत बांधावयांच्या घरांचे उद्दिष्ट विहित मुदतीत पूर्ण करणे शक्य व्हावे याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे,

(६) असल्यास, तदनुसार याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे, नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०२-१२-२०२०) : (१) होय.

(२) केंद्रिय मान्यता व संनियंत्रण समितीने राज्यातील १००८ प्रकल्पातील ११,७४,५९१ घरकुलांना व घटक क्र.२ मधील CLSS अंतर्गत २,४९,०६६ घरकुलांना अशा एकूण १४,२३,६५७ घरकुलांना मंजूरी दिली आहे. त्यापैकी नोव्हेंबर, २०२० पर्यंत २,७९,२३७ घरकुलांचे बांधकाम पूर्ण झाले आहे व २,०९,६९१ घरकुलांचे बांधकाम प्रगतीपथावर आहे.

(३) प्रधानमंत्री आवास योजनेअंतर्गत गडचिरोली जिल्ह्यात सन २०२२ पर्यंत ४५०१ घरकुलांचे उद्दीष्ट निश्चित करण्यात आले होते. मात्र, नोव्हेंबर, २०२० पर्यंत केंद्रिय मान्यता व संनियंत्रण समितीने गडचिरोली जिल्ह्यात २४४६ घरकुलांना मंजूरी दिली आहे.

(४) गडचिरोली जिल्ह्यात मंजूर २४४६ घरकुलांपैकी ५८४ घरकुलांचे बांधकाम पूर्ण झाले आहे.

(५) व (६) प्रधानमंत्री आवास योजना (नागरी) अंतर्गत मंजूर घरकुल बांधकाम प्रकल्प वेळेत पूर्ण करण्याबाबत संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांकडे महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण या सुकाणू अभिकरणामार्फत पाठपुरावा करण्यात येत आहे. तसेच प्रधानमंत्री आवास योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाने विविध उपाय योजना केल्या असून, मोजणी शुल्कात ५०% सवलत देण्यात आली आहे. त्याचप्रमाणे शासकीय जमिन रु.१/- प्रती चौ.मी. या नाममात्र दराने वितरीत करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक व अल्प उत्पन्न घटक गटातील लाभार्थ्यांना वाटप करण्यात येणाऱ्या सदनिकेच्या पहिल्या दस्ताला रु.१०००/- इतका मुद्रांक शुल्काचा सवलतीचा दर निश्चित करण्यात आला आहे. या व्यतिरिक्त राज्यात प्रधानमंत्री आवास योजनेस गती देण्याच्या अनुषंगाने सार्वजनिक-खाजगी धोरणाची (PPP) राज्यात अंमलबजावणी करण्याचा निर्णय घेण्यात आला आहे. त्याचबरोबर, प्रधानमंत्री आवास योजनेअंतर्गत केंद्र हिश्याचा निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत केंद्र शासनास दि.०२.११.२०२० च्या अर्धशासकीय पत्रान्वये विनंती करण्यात आली आहे.

**खामगांव (जि.बुलढाणा) मतदार संघातील टॅभुर्णा ते देऊळगांव साकर्शा
रस्त्याचे काम सदोष व निकृष्ट दर्जाचे झाले असल्याबाबत**

- (३०) १६८३३ (२५-११-२०२०). अँड.आकाश फुंडकर (खामगांव) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) खामगांव (जि.बुलढाणा) मतदार संघातील टॅभुर्णा ते देऊळगांव साकर्शा ह्या खामगांव मेहकर पालखी मार्गाचे काँक्रीट रस्त्याचे काम अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे व सदोष झाले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कामाच्या दर्जाबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी संबंधित वरीष्ठ अधिकारी व मंत्री महोदयांकडे पुराव्यासह लेखी तक्रार दाखल केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कोट्यवधी रुपयांचा खर्च करण्यात येऊनही रस्त्याच्या निकृष्ट दर्जामुळे अपघातांचे प्रमाण वाढले आहे, तसेच सदोष पुलाच्या बांधकामामुळे शेतक-यांच्या शेतीचेही नुकसान होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, याबाबत चौकशी करून रस्ता व पुलाचे निष्कृष्ट दर्जाचे काम करण्यास जबाबदार असणा-यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०३-१२-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) होय, हे खरे आहे,

दि.१३.०७.२०२० रोजी सह व्यवस्थापकीय संचालक, मुंबई व दि. ०७.०९.२०२० रोजी मा.मंत्री सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) यांचेकडे लोकप्रतीनिधींनी तक्रार केलेली आहे.

(३) रस्त्याचे काम निकृष्ट नाही. तसेच पुलाचे काम सदोष नाही. अपघाताचे प्रमाण वाढल्याचे निदर्शनास आले नाही. तसेच शेतीच्या नुकसानीस सुध्दा रस्ता कारणीभूत नाही.

(४) या कामावर नियुक्त केलेले प्राधिकरण अभियंता, कार्यकारी अभियंता व अधीक्षक अभियंता यांनी दि. ३०.०७.२०२० रोजी स्थळ पाहणी केलेली आहे. त्यात काम मानकाप्रामणे झालेले आढळले, त्यामुळे काम निकृष्ट नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**नागपूर महानगरपालिकेतील कोरोनाच्या संसर्गाने मृत्यु पावलेल्या
कर्मचा-यांच्या वारसांना भरपाई व नोकरी मिळण्याबाबत**

(३१) १६८९३ (१३-११-२०२०). श्री.टेकचंद सावरकर (कामठी), श्री.विजय रहांगडाले (तिरोडा), श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण), श्री.अमित साटम (अंधेरी पश्चिम), श्री.विनोद अग्रवाल (गोंदिया) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर महानगरपालिकेच्या १८ कर्मचा-यांचा कोरोना विषाणुच्या संसर्गामुळे मृत्यु झाल्याची बाब माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शहरातील कोरोना विषाणुचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी महानगरपालिकेतील कर्मचारी, शिक्षक व सफाई कर्मचारी कार्यरत असतांना वारंवार मागणी करूनही त्यांना प्रतिबंधात्मक साधने उपलब्ध केली जात नाहीत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, मृत्युमुखी पडलेल्या कर्मचा-यांच्या वारसांनी महानगरपालिका प्रशासनाला वारंवार पत्रव्यवहार करूनही अजूनही त्यांना आर्थिक मदत मिळालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, मृत्युमुखी पडलेल्या कर्मचा-यांच्या वारसांना अनुकंपातत्वावर नोकरी मिळवून देण्याचे आश्वासन दिले असतांनासुद्धा याबाबत कुठल्याही प्रकारची कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, चौकशीनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) कोरोना विषाणुचा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी, महानगरपालिकेतील कर्मचारी, शिक्षक व सफाई कर्मचारी, कर्तव्यावर कार्यरत असतांना, त्यांना पीपीई किट, सॅनिटायझर, मास्क व ग्लोव्हज उपलब्ध करून देण्यात आलेले आहेत, ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) आतापर्यंत मृत कर्मचा-यांच्या १२ वारसदारांनी सादर केलेल्या दस्तऐवजानुसार, संचालक, आरोग्य सेवा, पुणे यांचेकडे आर्थिक मदतीसाठी सादर करण्यात प्रस्तावातील ०५ प्रस्ताव संचालनालयाने अपात्र ठरविले असून, ०७ प्रस्ताव निर्णयासाठी प्रस्तावित आहेत. तर, ०६ मृत कर्मचा-यांच्या वारसदारांकडून आवश्यकत्या कागदपत्रांची पूर्तता करून घेण्याची कार्यवाही महापालिका स्तरावर सुरु आहे.

(४), (५) व (६) शासन निर्णय दिनांक २१/०९/२०१७ अन्वये, "केवळ सेवेत असतांना दिवंगत झालेल्या गट "क" व "ड" च्या कर्मचा-यांच्या पात्र कुटुंबियांनाच अनुकंपा नियुक्ती देण्याची तरतूद करण्यात आलेली आहे.

यामध्ये "कोव्हिड" मुळे मृत पावलेल्या कर्मचा-यांच्या वारसांसाठी वेगळी तरतूद दिलेली नाही.

तदनुसार, यापूर्वी महापालिकेच्या आस्थापनेवरील कार्यरत असलेल्या व सेवेत असतांना मृत पावलेल्या कर्मचा-यांची एकूण ४२ वारसदारांची प्रतीक्षा यादी असून, त्यापैकी २३ पात्र वारसदारांची नियुक्ती प्रक्रिया सुरु करण्यात आलेली आहे.

कोव्हिडमुळे मृत कर्मचा-यांच्या वारसदारांच्या अनुकंपाचे प्रस्ताव महापालिकेस प्राप्त झालेले असून, या प्रकरणी नियमानुसार, प्रतीक्षा यादीतील क्रमानुसार व रिक्त पदाच्या उपलब्धतेनुसार अनुकंपा नियुक्तीची कार्यवाही करण्याची तजवीज ठेवण्यात आल्याचे, महापालिकेच्या अहवालात नमूद करण्यात आले आहे.

दर्यापूर आणि अंजनगाव सुर्जी नगरपरिषद (जि.अमरावती) क्षेत्रात पंतप्रधान आवास योजना (शहरी) अंतर्गत घरकुल लाभार्थ्यांना निधी मिळणेबाबत

(३२) १६९३३ (२५-११-२०२०). श्री.बळवंत वानखडे (दर्यापूर) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री

पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दर्यापूर आणि अंजनगाव सुर्जी नगरपरिषद (जि.अमरावती) क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत घरकुलांचे काम सुरू असून सदर कामांकरिता निधी उपलब्ध नसल्याने मोठ्या प्रमाणात घरकुलांची कामे प्रलंबित असल्याचे माहे सप्टेंबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, राज्य आणि केंद्र शासन पुरस्कृत पंतप्रधान आवास योजनेत राज्य शासन आणि केंद्र शासनाचा हिस्सा असून केंद्र शासनाकडून येणाऱ्या हिश्याचे पैसे न मिळाल्याने घरकुलांची कामे प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, शासनाने उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार पंतप्रधान आवास योजना (शहरी) अंतर्गत लाभार्थ्यांना निधी मिळणेबाबत शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) व (२) प्रधानमंत्री आवास योजनेंतर्गत केंद्र स्तरीय मान्यता व संनियंत्रण समितीने दर्यापूर नगर परिषदेस २१९ घरकुलांना व अंजनगाव सुर्जी नगर परिषदेस १०९० घरकुलांना मंजूरी दिली आहे. सदर मंजूर घरकुलांच्या प्रमाणात राज्य हिश्याचा १००% निधी दोन्ही नगर परिषदांना वितरीत करण्यात आला आहे.

केंद्र हिश्याचा रु.३२१.६० लक्ष इतका निधी अंजनगाव सुर्जी नगर परिषदेस प्राप्त झाला असून, सदर निधी वितरीत करण्यात आला आहे. मात्र, दर्यापूर नगर परिषदेस अद्याप केंद्र हिश्याचा निधी प्राप्त झालेला नाही.

(३) प्रधानमंत्री आवास योजने अंतर्गत केंद्र हिश्याचा निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत केंद्र शासनास दि.०२.११.२०२० च्या अर्धशासकीय पत्रान्वये विनंती करण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला महानगरपालिकेच्या (जि.अकोला) महिला व बालकल्याण तसेच शिक्षण विभागांतर्गत सायकल खरेदीत झालेली अनियमितता

(३३) १६९५० (१३-११-२०२०). श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय नगर

विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला महानगरपालिकेच्या (जि.अकोला) महिला व बालकल्याण व शिक्षण विभागांतर्गत असलेल्या मुख्याध्यापक तथा शिक्षकांनी सायकल खरेदी योजनेत एकूण ५३ लाख रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२० च्या दुसऱ्या आठवड्यात वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, अकोला महानगरपालिकेच्या महिला व बालकल्याण विभागामार्फत ९४८ विद्यार्थ्यांकरीता सायकल खरेदीचा प्रस्ताव स्थायी समितीच्या सभेत स्थगित ठेवण्यात आला होता, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, महानगरपालिकेकडून कोणतेही आदेश निर्गमित झाले नसतांनासुद्धा मुख्याध्यापक/शिक्षकांनी सायकली खरेदी केल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, शासनाने सदर प्रकरणी चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व त्यानुसार दोषी अधिका-यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) :(१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) अकोला महानगरपालिकेच्या महिला व बालकल्याण समितीने दिनांक ०३/१२/२०१९ आणि सर्वसाधारण सभेने दिनांक ०९/१२/२०१९ अन्वये पारित ठरावानुसार, महापालिकेच्या शाळातील इयत्ता ०५ ते ०७ मधील शिकणाऱ्या १९४८ विद्यार्थ्यांना सायकल वाटप करण्याच्या अनुषंगाने, प्रति विद्यार्थी रु.४५००/- प्रमाणे मंजुरी दिलेली होती.

त्यानुसार, महिला व बालकल्याण विभागाने सदरचा प्रस्ताव स्थायी समिती, अकोला मनपाकडे सादर केला होता. तथापि, महापालिकेची आर्थिक परिस्थिती पहाता, सदर योजनेची अंमलबजावणी करणे संयुक्तिक नसल्याचे स्थायी समिती सभागृहात मत व्यक्त झाल्याने, सदरचा विषय दिनांक २८/०७/२०२० च्या स्थायी समितीच्या सभेत स्थगित ठेवण्यात आलेला आहे. त्यामुळे या योजनेची अंमलबजावणी अकोला महानगरपालिका प्रशासनाकडून करण्यात आलेली नाही.

तथापि, या प्रकरणात महापालिकेकडे प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने, उपायुक्त, अकोला मनपा यांनी चौकशी करून, त्यांचा अहवाल पुढील कार्यवाहीसाठी प्रस्तावित केलेला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

पिंपरी-चिंचवड (जि.ठाणे) महानगरपालिकेच्या भांडार विभागामार्फत कोरोना काळात करण्यात आलेल्या खरेदीमध्ये गैरव्यवहार झाल्याबाबत

(३४) १६९५८ (१४-११-२०२०). श्री.लक्ष्मण जगताप (चिंचवड) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पिंपरी-चिंचवड (जि.ठाणे) शहरात कोरोनाचा वाढत्या प्रादुर्भावामुळे सुरु करण्यात आलेल्या कोविड केअर सेंटर व संस्थात्मक विलगीकरण कक्षासाठी महानगरपालिकेच्या भांडार विभागाने सोलापुरी चादर, बेडशीटची थेट पद्धतीने सुमारे ८० लाख ६१ हजारांची खरेदी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रति बेडशीट ४२९ रुपये २० पैसे आणि प्रति चादर ३७६ रुपये ९५ पैसे असा दर देण्यात आला असून सोलापुरी चादर ९० रुपयांपासून १३२ रुपयांपर्यंत, तर बेडशीट ७५ रुपयांपासून ११० रुपयांना बाजारात उपलब्ध असतानाही तिप्पटहून अधिकचा दर देऊन सदर

साहित्य खरेदी करण्यात आल्याने महानगरपालिकेकडून संबंधित ठेकेदाराला रुपये ६० लक्ष जास्तीचे अदा करण्यात आले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर साहित्याची दर निश्चिती ही केवळ हातमाग महासंघाच्या स्वउत्पादित साहित्यासाठी लागू असताना सदरचे साहित्य दुसऱ्याकडून घेऊन महानगरपालिकेस देण्यात आले असल्याचे निदर्शनास आले असून भांडार विभागातील अधिकाऱ्यांनी आर्थिक संगनमताने खरेदीची थेट ऑर्डर महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळास (महाटेक्स) यांना न देता घाटकोपर येथील एका एजंटमार्फत ऑर्डर दिली तसेच चादर, बेडशीट, उशी यांच्याकरिता निविदेमध्ये अत्यंत कमी रकमेमध्ये साहित्य उपलब्ध असतानाही थेट खरेदी करण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, तिप्पट दराने कोविड केअर सेंटर व संस्थात्मक विलगीकरण कक्षासाठी महानगरपालिकेच्या भांडार विभागाने सोलापुरी चादर, बेडशीटची थेट पद्धतीने खरेदी केल्याने महानगरपालिकेचे किमान ६० लाख रुपयांचे नुकसान झाले असून चिंचवड वि.स.स. यांनी भांडार विभागातील थेट खरेदी व अनागोंदी कारभाराची दक्षता समितीमार्फत चौकशी करण्याबाबत मा.आयुक्त पिंपरी चिंचवड महानगरपालिका यांच्याकडे दिनांक १३/१०/२०२० रोजी वा त्या सुमारास लेखी पत्राद्वारे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले, चौकशीनुसार कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२), (३), (४) व (५) • पिंपरी चिंचवड महापालिका क्षेत्रात कोविड या संसर्गजन्य रोगाचा प्रादुर्भाव मोठ्या प्रमाणात वाढला होता.

• सदर रोगांवरील प्रतिबंधात्मक उपाययोजनांसाठी पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने केंद्र व राज्य शासनाची मार्गदर्शक तत्वे /सूचनांनुसार कोविड केअर सेंटर, हॉस्पिटल व विलगीकरण कक्ष स्थापन केलेली आहेत.

• त्याकरीता चादर व बेडशीट यांची तातडीने आवश्यकता होती.

• दि.२४.०३.२०२० पासून संपूर्ण देशात लॉकडाऊन जाहीर केल्याने व्यापारी /वाणिज्यिक आस्थापना सर्वत्र बंद होत्या.

• उद्योग, उर्जा व कामगार विभागाचा दिनांक १.१२.२०१६ चा शासन निर्णय व खरेदीसाठीच्या कार्यपध्दतीच्या नियम पुस्तिकेमध्ये अनर्थकारक घटना, नैसर्गिक आपत्ती किंवा साथीच्या रोगामुळे खरेदीविषयाची तातडीने गरज असते आणि खरेदीच्या अन्य कोणत्याही पध्दतीचा अवलंब करणे व्यवहार्य नसते, अशा वेळी एकलस्त्रोत पध्दतीने खरेदी करावी अशी तरतूद आहे.

• तसेच शासनाचे खरेदीदार विभागांनी महाराष्ट्र राज्य हातमाग महासंघ (महाटेक्स) यांचेकरीता आरक्षित असलेल्या वस्तुंची खरेदी महाटेक्समार्फत करणेबाबत तरतूद खरेदीच्या कार्यपद्धती नियम पुस्तिकेमध्ये आहे.

- सदर तरतूदींचा आधार घेऊन महानगरपालिकेने प्रस्तुत अपत्कालीन परिस्थितीत महाटेक्स यांचेकडून खरेदी करावयाच्या वस्तुंसाठी ठरविलेल्या दरपत्रकानुसार प्रति नग रूपये ४२९.२० या प्रमाणे बेडशिट्स १०००० नग व प्रति नग रूपये ३७६.७५ या प्रमाणे सोलापूरी चादरी १०००० नग यानुसार रूपये ८०,६१,५००/- रकमेची खरेदी करण्यात आलेली आहे.
 - सदर खरेदी करताना पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने लॉकडाऊन असूनही व्यापारी आस्थापनांशी संपर्क साधला होता. तथापि, एवढ्या मोठ्या प्रमाणात चादर व बेडशिट्स ची उपलब्धता नव्हती. तरीही बाजारातील दरांबाबत खातरजमा केली असून बाजारभावापेक्षा महाटेक्स यांचे दर जास्त नसल्याचे आढळून आले असे, पिंपरी चिंचवड महानगरपालिकेने कळविले आहे.
 - याबाबत स्थानिक विधानसभा सदस्यांनी त्यांच्या दि.१३/१०/२०२० च्या पत्रान्वये खरेदीच्या माहितीचा तपशील मागविला आहे. तथापि, त्यात दक्षता समितीमार्फत चौकशी करण्याबाबत उल्लेख नाही.
- (६) प्रश्न उद्भवत नाही

अकोला जिल्ह्यातील दहीहांडा फाटा ते किन्नखेड रस्त्याच्या निकृष्ट दर्जाच्या बांधकामाची चौकशी करणेबाबत

- (३५) १७१०२ (२५-११-२०२०). श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) अकोला जिल्ह्यातील दहीहांडा फाटा ते किन्नखेड रस्त्याच्या निकृष्ट बांधकामाची चौकशी अधीक्षक अभियंता दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ अमरावती यांचेकडून करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी कामातील उणीव व त्रुटी क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांकडून पूर्ण करून घेण्यास अधीक्षक अभियंता दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ अमरावती यांनी दिनांक १८ जानेवारी, २०२० रोजी वा त्या सुमारास च्या पत्रानुसार अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम मंडळ अकोला यांना निर्देश दिले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) तसेच, सदर रस्त्याचे बांधकाम करणाऱ्या कंत्राटदाराचे नाव काळ्या यादीत टाकण्यासाठीचा प्रस्ताव मुख्य अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग अमरावती यांनी अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, अकोला यांना सादर केला, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर चौकशी अहवालात कोणत्या स्वरूपाच्या त्रुटी व उणीवा आढळून आल्या आहेत, सदरच्या त्रुटी/उणीवा दूर करण्याबाबत तसेच संबंधीत दोषींवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०१-१२-२०२०) : (१) व (२) होय, हे खरे आहे.

(३) होय, हे खरे आहे.

सदर प्रस्ताव अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, अकोला यांचे दि.२७.०७.२०१८ अन्वये मुख्य अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, अमरावती यांना सादर करण्यात आला आहे.

(४) सदर चौकशी अहवालात खालील बाबी आढळून आल्या आहेत.

अ) कि.मी. ७०/०० ते ७०/६०० मध्ये खड्डे पडले असल्याचे दिसून आले.

ब) उर्वरीत लांबीमध्ये रस्त्याचा डांबरी पृष्ठभाग सर्वसाधारणपणे सुस्थितीत असल्याचे आढळून आले.

क) साईड शोल्डर उंच असल्यामुळे डांबरीपृष्ठ भागावर पाणी साचत असल्याचे दिसून आले.

ड) काही लांबीमध्ये रस्त्याचा पृष्ठभाग दबलेला असल्याचे आढळून आले.

सदर प्रकरणी अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम मंडळ, अकोला यांचेकडून संबंधित अधिका-यांना कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली आहे. तसेच उपविभागीय अभियंता, सा.बां.उपविभाग क्र.१ अकोला यांनी संबंधित कंत्राटदाराकडून सदरहू रस्त्याच्या डांबरीपृष्ठभागाची दोषदायित्व कालावधीमध्ये दुरुस्ती करून घेण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सार्वजनिक बांधकाम विभाग अकोला अंतर्गत गत पाच वर्षात बांधकाम
करण्यात आलेल्या रस्ते दुरुस्तीबाबत**

(३६) १७१२४ (१३-११-२०२०). श्री.रणधीर सावरकर (अकोला पूर्व) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सार्वजनिक बांधकाम विभाग अकोला अंतर्गत गत पाच वर्षात बांधकाम करण्यात आलेले रस्ते अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे असल्याप्रकरणी अधीक्षक अभियंता सा.बां. मंडळ अकोला यांनी त्यांचे पत्र क्र. ११८८/प्र.लि/२०२० दि. २५/२/२०२० नुसार संबंधीतांविरुद्ध कारणे दाखवा नोटीस बजावली, हे खरे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त, निकृष्ट रस्ते बांधकामाची दिनांक ३ व ४, जून २०२० रोजी वा त्यासुमारास अधीक्षक अभियंता सा.बां. मंडळ अकोला यांनी पाहणी करून रस्त्यांच्या दुरुस्तीची कामे पुर्ण नसल्याचा निर्वाळा दिला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी अधीक्षक अभियंता दक्षता व गुणनियंत्रण मंडळ अमरावती यांनी निकृष्ट रस्ते बांधकामाची चौकशी करून दिनांक ३० डिसेंबर, २०१९ रोजी वा त्या सुमारास मुख्य अभियंता सा. बां. विभाग अमरावती यांना अहवाल सादर केला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करून शासनाने दोषी अधिका-यां विरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०२-१२-२०२०) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ, अमरावती यांनी २१ कामांची तपासणी केली असता १६ कामांत दोष आढळून आले आहेत. तसेच दोष दुरुस्त करून घेण्यास जबाबदार असलेल्या संबंधित अधिका-यांविरुद्ध अधीक्षक अभियंता, सा.बां. मंडळ, अकोला यांनी कारणे दाखवा नोटिस बजावली आहे.

(२) व (३) हे खरे आहे.

(४) याबाबत अधीक्षक अभियंता, दक्षता व गुण नियंत्रण मंडळ, अमरावती यांचे मार्फत कार्यवाही प्रगतीत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सोलापूर विभागातील राष्ट्रीय महामार्गाची कामे मिळवण्यासाठी एव्हरेस्ट
इंफ्रास्ट्रक्चर कंपनीने बनावट कागदपत्रे सादर केल्याबाबत**

(३७) १७२४५ (२५-११-२०२०). श्री.सचिन कल्याणशेड्डी (अक्कलकोट) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय:-

- (१) सोलापूर विभागातील राष्ट्रीय महामार्गाची कामे मिळवण्यासाठी एव्हरेस्ट इंफ्रास्ट्रक्चर कंपनीने बनावट कागदपत्रे सादर करून रस्त्याची कामे मिळवल्याची बाब माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे व तदनुसार संबंधित दोषींवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०१-१२-२०२०) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मनमाड (जि.नाशिक) शहरातून जाणारा इंदूर - पुणे महामार्गाचे निकृष्ट दर्जाच्या कामाबाबत

(३८) १७२६७ (२५-११-२०२०). श्री.सुहास (आण्णा) व्दारकानाथ कांदे (नांदगाव) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मनमाड (जि.नाशिक) शहरातून जाणारा इंदूर-पुणे महामार्गावर पावसाळ्यापूर्वीच डांबरीकरण करण्यात आलेले असतांनादेखील पहिल्याच पावसात १५ ते २० दिवसात या महामार्गावर अनेक खड्डे पडून रस्त्याची दुरुवस्था झाल्यामुळे प्रवाश्यांना नाहक त्रास सहन करावा लागत आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, या प्रकरणी चौकशी करून सदर रस्त्याचे निकृष्ट दर्जाचे काम करणाऱ्या ठेकेदारावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०२-१२-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

सा.बां.मंडळ, नाशिक कार्यक्षेत्रातील मालेगांव-मनमाड कोपरगाव प्र.रा.मा.०८ हा रस्ता BOT अंतर्गत असून सदर रस्त्याच्या देखभाल दुरुस्तीचा कालावधी दि.११/१०/२०२५ पर्यंतचा आहे.

मनमाड शहरातील सा.क्र. १२७/०० ते १३१/०० या लांबीचे नुतनीकरणाचे काम उद्योजकामार्फत पावसाळ्यापूर्वी करण्यात आलेले आहे. चालू वर्षी झालेल्या अतिवृष्टीमुळे तसेच सदर रस्त्यावरील अवजड वाहतूकीचे प्रमाण जास्त असल्याने वरील लांबीमध्ये रस्त्याचा काही प्रमाणात पृष्ठभाग खराब झाला आहे. सदर दुरुस्तीचे काम उद्योजकामार्फत सुरु आहे.

(२) सदर रस्त्यावरील खराब झालेला पृष्ठभाग दुरुस्त करण्याचे काम गुणवत्तापूर्वक करणे व रस्ता वाहतूकीस सुस्थितीत ठेवणे बाबत उद्योजकास दि. १७.०६.२०२० व दि. १५.०७.२०२० च्या पत्रान्वये कार्यकारी अभियंता, सा.बा.विभाग (पूर्व),नाशिक यांचेमार्फत सुचित करण्यात आले आहे. तसेच दि. ०४.०८.२०२० व दि. २३.१०.२०२० च्या पत्रान्वये सदरहु काम तात्काळ सुरु न केल्यास उर्वरित काम Risk and Cost तत्वानुसार करण्याबाबत नोटीस देण्यात आली आहे. त्यानुसार उद्योजकाने खराब पृष्ठभाग नुतनीकरणाचे काम सुरु केले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई महानगरपालिकेने राष्ट्रीय शहरी आरोग्य मोहिमेअंतर्गत कार्यक्रमांचे आयोजन न केल्यामुळे सुमारे १३ कोटी रुपयांचा निधी परत गेल्याबाबत

(३९) १७२९७ (२५-११-२०२०). श्री.विनोद निकोले (डहाणू), श्री.देवेंद्र फडणवीस (नागपूर दक्षिण पश्चिम), श्री.चंद्रकांत (दादा) पाटील (कोथरुड), अॅड.आशिष शेलार (वांद्रे पश्चिम), श्री.सुभाष देशमुख (सोलापूर दक्षिण), श्री.राम कदम (घाटकोपर पश्चिम), श्री.अभिमन्यु पवार (औसा), श्री.राधाकृष्ण विखे-पाटील (शिर्डी), अॅड.पराग अळवणी (विलेपार्ले), कॅप्टन आर. सेल्वन (सायन-कोळीवाडा), श्री.पराग शाह (घाटकोपर पूर्व), श्री.प्रकाश फातर्पेकर (चेंबूर), श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.मंगेश चव्हाण (चाळीसगाव), श्री.उदयसिंग राजपुत (कन्नड) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) "राष्ट्रीय शहरी आरोग्य मोहीम" (एन.यु.एच.एम) अंतर्गत मुंबईतील सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेसाठी प्राप्त झालेल्या निधीपैकी केवळ ५४ टक्के निधी वापरण्यात आला असून उर्वरित निधी विनावापर पडून राहिल्याने सुमारे १३ कोटी रुपयांचा निधी मुंबई महानगरपालिकेला राज्य शासनाला परत करावा लागल्याची बाब महानगरपालिकेच्या लेखापरीक्षण अहवालातून निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, दुर्गम भागात आरोग्य सेवा पुरवण्यासाठीच्या नियोजित पाच मोबाईल मेडीकल युनिटपैकी एकही युनिट सुरू झाले नाही, झोपडपट्टी भागात आयोजित करावयाच्या नियोजित १०० शिबिरांपैकी केवळ ७१ शिबिरे आयोजित करण्यात आली, असंसर्गजन्य आजारांच्या नियंत्रणासाठी नियोजित १२० शिबिरांपैकी केवळ ६ शिबिरे घेण्यात आली, तसेच महिला आरोग्य समित्यांच्या प्रशिक्षणाकरिता एकही जनजागृती कार्यक्रम आयोजित करण्यात आलेला नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर शिबिरे व कार्यक्रमांचे आयोजन न करण्यामागची कारणे काय आहेत,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार कार्यक्रमांचे आयोजन न केल्यामुळे निधी परत जाण्यास कारणीभूत असलेल्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०९-१२-२०२०) : (१) राष्ट्रीय शहरी आरोग्य मोहिमेंतर्गत सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षात उपलब्ध एकूण रु. ५७.९० कोटी इतक्या निधीपैकी अखर्चिक रु. १३.५८ कोटी इतका निधी राज्य आरोग्य सोसायटीस परत करण्यात आला आहे.

(२) व (३) दिनांक ०१.०८.२०१८ पासून बृहन्मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील शहर विभागात १, पश्चिम उपनगरे विभागात ३ व पूर्व उपनगरे विभागात १ अशी एकूण ५ मोबाईल मेडिकल युनिट कार्यरत आहेत.

बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमार्फत सदर मोबाईल मेडिकल युनिटला स्थानिक नागरिकांना सेवा पुरविण्याचे ठिकाण नेमून देण्यात येते.

सन २०१८-१९ अखेरपर्यंत राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियानामार्फत ७१ शिबिरे आयोजित करण्यात आली असून, असंसर्गजन्य आजारांच्या नियंत्रणासाठी नियोजित १२० शिबिरांपैकी केवळ ६ शिबिरे घेण्यात आली आहेत.

तसेच, आशा स्वयंसेविकांची नियुक्ती प्रक्रिया व महिला आरोग्य समिती निर्मिती प्रक्रिया सुरू असल्याने त्या कालावधीत महिला आरोग्य समितीच्या प्रशिक्षणाकरिता खर्च करण्यात आलेला नाही.

(४) राष्ट्रीय शहरी आरोग्य मोहिमेंतर्गत उपलब्ध निधीपैकी सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षात रु. ३१.६२ कोटी इतका निधी खर्च करण्यात आला आहे.

सदर खर्चिक निधीतून बृहन्मुंबई महानगरपालिकेच्या आरोग्य केंद्रांचे सक्षमीकरण करण्यात आले असून, त्याद्वारे नागरिकांना प्राथमिक आरोग्य सेवा देण्यात आली आहे.

राज्य आरोग्य सोसायटीस परत करण्यात आलेला निधी प्रामुख्याने मनुष्यबळ, रुग्ण कल्याण समिती, महिला आरोग्य समिती, मोबाईल मेडिकल युनिट, प्रशिक्षण, एस.एन.सी.यु. या बाबींकरिता देण्यात आला होता.

तथापि मनुष्यबळ उपलब्ध न झाल्यामुळे, पावसाळी कालावधीमध्ये प्रशिक्षण आयोजित न करता आल्यामुळे, तसेच आशा स्वयंसेविका नियुक्ती, महिला आरोग्य समितीच्या सदस्यांची निर्मिती व रुग्ण कल्याण समिती निर्मिती प्रक्रिया सुरू असल्याने सदर निधी अखर्चिक राहिला होता.

उर्वरित रु. १२.६८ कोटी इतक्या निधीचे सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षात राष्ट्रीय आरोग्य अभियान कार्यक्रमांतर्गत समायोजन करण्यात आले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही

औरंगाबाद (जि.औरंगाबाद) महानगरपालिकेतील अभियंत्यांनी केलेली अनियमितता

(४०) १७३४९ (१३-११-२०२०). श्री.प्रदीप जैस्वाल (औरंगाबाद मध्य) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औरंगाबाद (जि.औरंगाबाद) महानगरपालिकेत नागरिकांना प्राथमिक सोयी सुविधा उपलब्ध करून देण्याच्या कामासाठी शासनाने सन २०१५ मध्ये दिलेल्या रुपये २४.३३ कोटींच्या निधीतून रस्त्यांच्या निविदा प्रक्रियेत महानगरपालिकेतील अभियंत्यांनी अनियमितता केल्याचे निदर्शनास आलेले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर निविदा प्रक्रियेत एकच निविदा प्राप्त झाली असतानाही अंदाजपत्रकीय दरापेक्षा ८% जास्त दराने निविदा मंजूर झाल्याने महानगरपालिकेचे रुपये १.६७ कोटींचे नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी आयुक्तांनी ३ ते ४ वर्षे संबंधित अभियंत्यांना आर्थिक अधिकारापासून दूर ठेवलेले असतानाही सद्यस्थितीत कोरोना प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी शासनाने दिलेल्या निधीतून सर्व साहित्यांची खरेदी शहर अभियंता यांच्यामार्फत सुरु आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीनुसार सन २०१५ व २०२० मध्ये दिलेल्या निधीचा गैरवापर करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०१-१२-२०२०) : (१) व (२) • औरंगाबाद महानगरपालिका क्षेत्रात प्राथमिक सोयी सुविधांच्या विकास कामासाठी शासन निर्णय दिनांक १९.३.२०१५ अन्वये शासनाने रु.२४.३३ कोटी निधी उपलब्ध करून दिलेला आहे.

• सदर कामाच्या निविदा प्रक्रियेमध्ये अनियमितता झाल्याच्या कारणास्तव महानगरपालिकेचे संबंधित शहर अभियंता, कार्यकारी अभियंता (निवृत्त) तसेच उप अभियंता (निवृत्त) यांच्याविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु करण्यात आली आहे, ही वस्तुस्थिती आहे.

(३) • महानगरपालिका क्षेत्रात कोविड-१९ चा प्रादुर्भाव रोखण्याच्या दृष्टीने या कामाकरीता शहर अभियंता यांची नोडल अधिकारी म्हणून तसेच आरोग्य वैद्यकीय अधिकारी यांची सहायक नोडल अधिकारी म्हणून महानगरपालिकेने नियुक्ती केली आहे.

• तसेच कोविड-१९ चा प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजने करिता साहित्य खरेदीची प्रक्रिया आयुक्त/ प्रशासक औरंगाबाद महानगरपालिका यांच्या अध्यक्षतेखालील गठीत केलेल्या समितीच्या मान्यतेने केलेली असल्याचे औरंगाबाद महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(४) प्राथमिक सोयी सुविधांच्या विकास कामामधील निविदा प्रक्रियेमध्ये झालेल्या अनियमितेबाबत संबंधित अधिकाऱ्यांच्या विभागीय चौकशी संदर्भात चौकशी अधिकाऱ्यांचा अहवाल महानगरपालिकेस प्राप्त झालेला असून त्याप्रमाणे नियमानुसार पुढील कार्यवाही करण्यात येत असल्याचे महानगरपालिकेने कळविले आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

ससून रुग्णालय (पुणे) इमारतीच्या दुरुस्तीबाबत

(४१) १७६६० (२५-११-२०२०). श्री.चेतन तुपे (हडपसर), श्री.सुनिल टिंगरे (वडगाव शेरी), श्री.अशोक पवार (शिरूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) ससून हॉस्पिटल, पुणे येथे आंतररुग्ण विभाग, पाणी पुरवठा, मलनिःसारण व स्वच्छता यासह ११ मजली इमारतीची लाखो रुपयांची कामे सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून सुरु आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरच्या कामाकडे सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे दुर्लक्ष झाल्याने काही कामे अपूर्णावस्थेत असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले आहे व तदनुसार सदरची कामे पूर्ण करण्याबाबत तसेच प्रकरणी दुर्लक्ष करणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०१-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) हे खरे नाही, ससून रुग्णालय, पुणे येथील बहुमजली (तळमजला +११ मजले) इमारतीची कामे चालू असून या कामाकडे दुर्लक्ष झाले नाही. राष्ट्रीय आपत्ती अंतर्गत कोरोना विषाणूच्या निवारणासाठी दि.१२.०३.२०२० ते दि.१२.०४.२०२० या दरम्यान अलगीकरण कक्ष व अतिदक्षता कक्ष ४, ५ व ७ व्या मजल्यावर चालू करून रुग्णसेवा चालू करण्यात आली. त्यानंतर माहे जुलै, २०२० मध्ये ८, ९ व १० हे मजले कोरोना विषाणूच्या निवारणासाठी वापरात आणण्यात आले. या ठिकाणी आज आयसीयु व ऑक्सीजनचे साधारण ५०० बेडची व्यवस्था झालेली असून त्यात आजमितीस रुग्ण सेवा घेत आहेत.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अकोला-अकोट महामार्गाचे काम अत्यंत संथ गतीने सुरु असल्याबाबत

(४२) १७७७२ (२५-११-२०२०). श्री.गोवर्धन मांगीलाल शर्मा (ऊर्फ) लालाजी (अकोला पश्चिम) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अकोला-अकोट महामार्गाचे काम ३ वर्षांपासून सुरु असून रस्ते खोदून ठेवले असल्याने अपूर्ण बांधकामांमुळे तसेच अत्यंत संध गतीने काम सुरु असल्याने नागरिकांना व प्रवाशांना नाहक त्रास सहन करावा लागत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, १८ महिन्यांत केवळ २८ कि.मी पर्यंतचे काम तेही अपूर्णावस्थेत झालेले असल्याचे माहे ऑक्टोबर, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी करून सदर काम पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०१-१२-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

अस्तित्वातील रस्त्याच्या दुरुस्तीकडे कंत्राटदाराने दुर्लक्ष केल्यामुळे वाहतूक सुरळीत राहण्याच्या दृष्टिने कंत्राटदाराच्या जबाबादारीवर व खर्चाने (Risk & Cost) विभागाव्दारे रस्त्याची दुरुस्ती पूर्ण करण्यात आली आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

एकूण ३९.२९ कि.मी.लांबीपैकी ८.६४ कि.मी.लांबीचे काँक्रीटकरणेचे काम झाले आहे.

(३) सद्यस्थितीत सदर कामासाठीचे जुने कंत्राट रद्द करण्यात आले असून नवीन कंत्राटाबाबतचा करारनामा दि.२५.११.२०२० रोजी करण्यात आला आहे. त्यानुसार सदर काम पूर्ण करण्यात येणार आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

हायब्रिड अँन्युईटी योजनेतर्गत मौजे नंडोर (जि.पालघर) येथील रस्त्यांच्या दुरुस्तीबाबत

(४३) १७७७३ (२५-११-२०२०). श्री.श्रीनिवास वनगा (पालघर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हायब्रिड अँन्युईटीच्या योजनेतर्गत पालघर जिल्ह्यातील रस्त्यांची सुधारणा करण्यासाठी तत्कालीन शासनाने सुमारे १४५ कोटी रुपयांचा निधी मंजूर केला होता, परंतु सदर मंजूर निधी अंतर्गत मौजे नंडोर येथील रस्त्याची कामे निष्कृष्ट दर्जाची झाली असून रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणात खड्डे पडल्याने सदरहू रस्ता दुरुस्त करण्याबाबत पालघर जिल्ह्यातील लोकप्रतिनिधीनी दिनांक २९ जुन, २०२० रोजी अधीक्षक अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग ठाणे व पालघर यांच्याकडे लेखी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, पालघर जिल्ह्यातील मौजे नंडोर येथील राज्य शासनाच्या हायब्रिड अँन्युईटी योजनेतर्गत निधी मंजूर असलेल्या रस्त्यांची अत्यंत दुरवस्था झाली असल्यामुळे रस्ते दुरुस्ती व सुरक्षिततेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०१-१२-२०२०) : (१) होय.

सदर कामाच्या दर्जाबाबत मा.आमदार श्री.श्रीनिवास वनगा, विधानसभा मतदार संघ यांचे निवेदन दिनांक २९ जून, २०२० रोजी क्षेत्रिय कार्यालयास प्राप्त झाले आहे.

- (२) सद्यःस्थितीत मौजे नंडोरे येथील रस्त्याचे डांबरीकरण व कॉंक्रीटकरण काम प्रगतीत आहे. उद्योजकाने केलेले काम हे चांगल्या दर्जाचे असून सद्यःस्थितीत रस्ता हा खड्डे विरहीत आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

हिंगणघाट (जि.वर्धा) नगरपरिषदेंतर्गत वना नदीवरील बंधान्यास तातडीने मंजूरी देण्याबाबत

(४४) १८१९४ (२६-११-२०२०). श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.बंटी भांगडिया (चिमूर) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) हिंगणघाट (जि.वर्धा) नगरपरिषदेंतर्गत वना नदीवरील पाणीपुरवठा बंधान्याच्या जलसंपदा विभागाने ठेव तत्वाच्या आधारावर सादर केलेल्या बंधान्यास तातडीने मंजूरी देण्याची मागणी अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अमृत योजनेंतर्गत पाणीपुरवठा आणि गडर लाईनचे काम पूर्ण झालेले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर योजनेंतर्गत शासनाकडून जवळपास १८० कोटी रुपयांचा निधी प्राप्त झाला असून ९० टक्के पेक्षा जास्त काम झाले आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, अमृत योजनेसाठी लागणाऱ्या बंधान्याचे अंदाजपत्रक जलसंपदा विभागाने डिएमए ऑफिसला दिलेले असून अजूनपर्यंत हा बंधारा पूर्ण झालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, अमृत योजनेचा फायदा जनतेला व्हावा या दृष्टीने बंधान्याचे काम पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०२-१२-२०२०) : (१) • हिंगणघाट शहराला पाणी पुरवठा करण्यासाठी वना नदीवरील बंधान्यास मंजूरी देण्याची विनंती नगरपरिषदेने दिनांक २६.०६.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये केली होती.

• त्याअनुषंगाने, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाने दिनांक ११.०९.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये त्रुटी मुख्याधिकारी, हिंगणघाट नगरपरिषद यांना कळविल्या असून त्याबाबतचा पुर्तता अहवाल अद्याप प्राप्त झालेला नाही.

(२) • केंद्र शासन पुरस्कृत अमृत अभियानांतर्गत मंजूर हिंगणघाट शहर पाणी पुरवठा व मलनिस्सारण प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(३) • केंद्र शासन पुरस्कृत अमृत अभियानांतर्गत मंजूर हिंगणघाट नगरपरिषदेस पाणीपुरवठा व मलनिस्सारण प्रकल्पांसाठी केंद्र व राज्य शासनाकडून आतापर्यंत रुपये ७४.८०७ कोटी इतका

निधी नगरपरिषदेकडे प्राप्त झाला आहे. त्याशिवाय रुपये २४.९३ कोटी एवढा निधी सदर प्रकल्पासाठी नगरपरिषदेने उभारलेला आहे. असा एकूण रुपये ९९.७३७ कोटी एवढा निधी सदर प्रकल्पासाठी नगरपरिषदेकडे उपलब्ध झालेला आहे.

- सद्यस्थितीत दोन्ही प्रकल्पांचे काम ८५ टक्के पूर्ण झाले आहे.
- (४) (५) व (६) • वना नदीवर नवीन बंधारा बांधण्याचा प्रस्ताव मुख्याधिकारी, हिंगणघाट नगरपरिषद यांच्याकडून २६.०६.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये नगर विकास विभागाकडे सादर केला होता. तो तपासणीसाठी नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयाकडे पाठविला होता.
- सदर बंधान्यासंदर्भात मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, नागपूर यांनी दिनांक १२.०७.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये हिंगणघाट पाणी पुरवठ्यासाठी बांधण्यात आलेल्या बंधान्याचे निरीक्षण व उपाययोजनेबाबत खालील निरीक्षण नोंदविले आहे.
- वना नदीवर सन २०१० मध्ये बंधान्याचे बांधकाम केले होते. तदनंतर जुलै, २०१२ मधील पूरामध्ये नदीपात्रावरील उजव्या तीरावर बहिर्गमन (Out Flanking) झालेले असून नदीपात्राची दिशा बदलली आहे. सदर बंधान्यावरील उर्वरीत खाबांचे काम पूर्ण केल्यास त्याचा वापर अल्पावधीत सुरु करता येईल.
- नवीन बंधारा बांधल्यास पूर्वीच्या बंधान्याचा खर्च व्यर्थ ठरून लेखापरिक्षेत आक्षेप उपस्थित होतील.
- या परिस्थितीत सद्याचा बंधारा दुरुस्ती करावा की नवीन बंधारा बांधावा याबाबत निर्णय घेऊन कारणीमासांसह प्रस्ताव तांत्रिक मान्यतेसह प्रस्ताव सादर करावा असे नगरपरिषद प्रशासन संचालनालयामार्फत ११.०९.२०१९ व २७.११.२०१९ रोजीच्या पत्रान्वये हिंगणघाट नगरपरिषदेस कळविले असून हिंगणघाट नगरपरिषदेकडून पुढील प्रस्ताव अद्याप प्राप्त झाला नसल्यामुळे पुढील निर्णय होऊ शकलेला नाही.

पारसी पंचायत (पंप हाऊस) अंधेरी व संजय गांधी नगर जनता कॉलनी जोगेश्वरी (पूर्व) येथील भुयारी मार्गाच्या रुंदीकरणाच्या कामाबाबत

(४५) १८२१३ (२५-११-२०२०). श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व), श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ला) : सन्माननीय नगर विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई शहर तसेच मुंबई उपनगरातील वाढती वाहनसंख्या, उपलब्ध असलेले रस्ते लक्षात घेता पश्चिम द्रुतगती महामार्गावर दररोज मोठ्या प्रमाणात वाहतुक कोंडी होत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई उपनगरातील वाहतुकीची कोंडी कमी करण्यासाठी जोगेश्वरी विधानसभा क्षेत्रातील पारसी पंचायत (पंप हाऊस) अंधेरी व संजयगांधीनगर जनता कॉलनी जोगेश्वरी (पूर्व) येथे शासनाच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडून भुयारी मार्गाच्या रुंदीकरणाचे सुरु असलेले काम अत्यंत संथ गतीने सुरु आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरहू भुयारी मार्गाच्या रुंदीकरणाच्या कामासंदर्भात स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २ जुन, २०११ रोजी वा त्यासुमारास सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांना तसेच दिनांक १३ डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास पोलीस संचालक, महाराष्ट्र राज्य यांना निवेदन सादर केले होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सद्यःस्थितीत या ठिकाणी मुंबई मेट्रो ७ चे काम सुरु असल्याने वाहतुकीचा खोळंबा होवू नये याकरिता वाहतुकीच्या दोन मार्गिका बंद करण्यास वाहतुक शाखेने परवानगी नाकारल्याने सदरहू भुयारी मार्गाच्या रुंदीकरणाचे काम प्रलंबित आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, पश्चिम द्रुतगती महामार्गावरील वाहतुकीच्या दोन मार्गिका टप्पा-टप्प्याने बंद करून, अथवा अन्य काही तोडगा काढून सदरहू दोन्ही भुयारी मार्गाच्या रुंदीकरणाचे काम पूर्ण करण्याबाबत शासनाची भूमिका काय आहे व तदनुसार सदर दोन्ही भुयारी मार्गाच्या रुंदीकरणाचे काम पूर्ण करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे, तसेच सदरहू भुयारी मार्गाचे काम किती कालावधीत पूर्ण करण्यात येणार आहे,

(६) तसेच सदरहू भुयारी मार्गाच्या रुंदीकरणाच्या कामास विलंब होण्याची कारणे काय आहेत व या विलंबास जबाबदार असणाऱ्या संबंधित दोषी अधिकारी, कर्मचारी आणि कंत्राटदार यांच्यावर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथ शिंदे (०८-१२-२०२०) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) होय, हे खरे आहे. पश्चिम द्रुतगती महामार्ग हा माहे एप्रिल, २०१७ मध्ये मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडे हस्तांतरित करण्यात आला आहे. प्राधिकरणामार्फत पारसी पंचायत, अंधेरी येथील भुयारी मार्गाच्या कामाचे कार्यारंभ आदेश दि.०६/१२/२०१८ रोजी संबंधित कंत्राटदारास देण्यात आले. सदरच ठिकाणी मेट्रो मार्गिका-७ प्रकल्पाचे काम सुरू आहे. उक्त दोन्ही प्रकल्पाचे काम समांतररित्या सुरु ठेवणे वाहतूकीच्या दृष्टीने अडचणीचे असल्याने मेट्रो मार्गिका-७ प्रकल्पाचे काम सुरक्षित टप्प्यात आल्यानंतर भुयारी मार्गाचे काम हाती घेणे शक्य झाले. तसेच, प्राधिकरणामार्फत जनता कॉलनी, जोगेश्वरी येथील भुयारी मार्गाच्या कामाचा कार्यारंभ आदेश दि.०७/०३/२०१९ रोजी देण्यात आला. उक्त कामास वाहतूक विभागाकडून माहे एप्रिल, २०१९ मध्ये काही अटी व शर्तीवर ना-हरकत देण्यात आली. तदनंतर अस्तित्वातील भुयारी वाहन मार्ग कार्यरत ठेवून काम करण्यासाठी संरचना पूर्ण करण्यासाठी कालापव्य झाला आहे.

(४) हे खरे नाही.

(५) व (६) सदरची कामे महामार्गावरील वाहतुक सुरु ठेऊन वाहतुक विभागाने दिलेल्या परवानगीनुसार टप्पा टप्प्याने पाच टप्प्यात करावयाची आहेत. एक टप्पा पूर्ण झाल्यानंतर पुढील टप्प्याचे काम हाती घेणे शक्य होते. सबब कामाची अपेक्षित गती साध्य करता येत नाही. तसेच पावसाळ्यामध्ये पारसी पंचायत (पंप हाऊस) अंधेरी येथील भुयारी मार्गाच्या कामामुळे वाहतुकीला मोठ्या प्रमाणात अडथळा होत असल्याने सदरचे काम थांबवून संपूर्ण

रस्ता वाहतुकीस मोकळा करून देण्यात आला होता. तथापि, सदरचे काम पुनश्च: सुरु करण्याबाबत वाहतुक विभागास प्राधिकरणाकडून कळविण्यात आले आहे. सद्यस्थितीत पारसी पंचायत भुयारी मार्गाचा टप्पा-१ वाहतुकीस खुला करण्यात आला आहे. सदर काम माहे नोव्हेंबर, २०२१ पर्यंत पूर्ण करण्याचे प्रस्तावित आहे. जनता कॉलनी जोगेश्वरी (पूर्व) भुयारी मार्गाच्या टप्पा-१ मधील गर्डर लॉचिंगचे काम सुरु असून सदर काम माहे जून, २०२१ पर्यंत पूर्ण करण्याचे नियोजित आहे.

सद्यस्थितीत कोविड-१९ च्या जागतिक महामारीच्या संकटानंतरच्या लॉकडाऊन शिथिलीकरणानंतर महामार्गावर वाहनांच्या वर्दळीवर उपनगरीय रेल्वेतील प्रवासी पश्चिम द्रुतगती महामार्गाचा वापर मोठ्या प्रमाणात करत आहेत. त्यामुळे महामार्गावरील वाहन संख्येत लक्षणीय वाढ झाली आहे. भुयारी मार्गाच्या बांधकामांच्या जवळच्या भागामध्ये मेट्रो - ७ वरील स्थानकाचे काम प्रगतीत असल्याने या जागी वाहतुक कोंडीची समस्या उद्भवत आहे. कोविड-१९ च्या जागतिक महामारीच्या संकटामुळे कामगारांचे स्थलांतरण तसेच कामासाठीच्या आवश्यक बांधकाम साहित्याचा पुरवठा यावर देखील परिणाम झाल्याने देखील कामाच्या प्रगतीवर परिणाम झाला आहे.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

**हरिनगर, शिवाजी नगर, जोगेश्वरी पूर्व (मुंबई) येथे सुरु असलेल्या पुनर्वसन योजनेत
विकासकाने परस्पर सदनिका विकून केलेला गैरव्यवहार**

(४६) १८२३३ (१३-११-२०२०). श्री.रविंद्र वायकर (जोगेश्वरी पूर्व), श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व), श्री.मंगेश कुडाळकर (कुर्ली) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जोगेश्वरी (मुंबई) येथील हरिनगर, शिवाजी नगर येथील झोपडपट्टीचा विकास मेसर्स हब टाऊन लिमिटेड (आकृती कन्स्ट्रक्शन) यांचेमार्फत एसआरए प्रकल्पांतर्गत करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या योजनेअंतर्गत तयार झालेल्या इमारतींमध्ये प्राधान्यक्रमानुसार झोपडीधारकांचे पुनर्वसन होणे अपेक्षित असताना संबंधित विकासकाकडून मोठ्या प्रमाणात गैरकारभार करण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकल्पांतर्गत तयार झालेल्या १२२ सदनिकांचे विकासकाने अपात्र झोपडीधारकांना वाटप केल्याने सदरहू सदनिका प्राधिकरणाने ताब्यात घेवून त्या पात्र झोपडीधारकांना वाटप करण्याचे निर्देश तत्कालिन राज्यमंत्री, गृहनिर्माण यांनी दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदरहू विकासकाने माहे सप्टेंबर, २०२० मध्ये वा त्या दरम्यान सदनिका वाटपांमध्ये पुन्हा गैरव्यवहार केल्याची बाब निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, सदनिका वाटपात वारंवार गैरव्यवहार करून स्वतःचा आर्थिक फायदा करणाऱ्या संबंधित विकासकाला काळ्या यादीत टाकून त्याचेवर फौजदारी गुन्हे दाखल करून आवश्यक

ती कारवाई करून या योजनेतील पात्र झोपडीधारकांना प्राधान्यक्रमानुसार सदनिकांचे वाटप करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०२-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) वाटप न झालेल्या १२२ सदनिकांमध्ये राहत असलेल्या अनधिकृत रहिवाश्यांविरुद्ध महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि. व पु.) अधिनियम, १९७१ च्या कलम ३३ अन्वये निष्कासनाची कारवाई तसेच वाटप न झालेल्या ५९ सदनिकांमध्ये अनधिकृतपणे वास्तव्य करीत असलेल्या नागरिकांविरुद्ध महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि. व पु.) अधिनियम, १९७१ च्या कलम ३ (ई) अनुसार निष्कासनाची कारवाई उपजिल्हाधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांचेमार्फत सुरु आहे.

(४) विकासकाकडून सप्टेंबर, २०२० मध्ये एकूण १२२ सदनिका वाटपाचा प्रस्ताव प्राप्त झाला होता. तथापि, १२२ सदनिकांचे वाटप करण्यात आलेले नाही.

(५) उपरोक्तप्रमाणे निष्कासनाची कारवाई झाल्यानंतर पात्र झोपडीधारकांना प्राधान्यक्रमानुसार सदनिकांचे वाटप करण्याबाबत झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत कार्यवाही करण्यात येईल.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई उपनगरातील दहिसर (पश्चिम), कांदरपाडा, मायकलवाडी येथील एसआरए योजनेबाबत

(४७) १८२३५ (१४-११-२०२०). श्री.वैभव नाईक (कुडाळ), श्री.संतोष बांगर (कळमनुरी), श्री.सुनिल राऊत (विक्रोळी), श्री.मोहन मते (नागपूर दक्षिण) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई उपनगरातील दहिसर (पश्चिम), कांदरपाडा, मायकलवाडी येथील एसआरए योजनेतर्गत २० वर्षांपूर्वी पुनर्विकास करण्याचे काम मे.डेलवाडीया या विकासकाने घेतले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त झोपडपट्टीवासीयांनी व्हिक्टर को.ऑप.हौ.सोसायटी नियोजित स्थापन केली असून ७८ झोपडपट्टीवासीयांना अद्याप पुनर्विकासाचे काम करून पुनर्विकसित इमारतीमध्ये जागा दिली नसल्याची तक्रार स्थानिक झोपडपट्टीवासीय व लोकप्रतिनिधी यांनी दिनांक २ मार्च, २०२० रोजी वा त्यासुमारास मा.गृहनिर्माण मंत्री यांच्याकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, विकासकाने संक्रमण शिबिरात ४० रहिवाशी वगळता ३८ रहिवाश्यांना पर्यायी जागा न देता संक्रमण शिबिरातील जागा परस्पर इतर रहिवाश्यांना विकल्या आहेत, तसेच झोपडपट्टी पुनर्विकास प्राधिकरणाने नेमलेल्या विकासक डेलवाडीया याने झोपडपट्टीची जागा डॉ.मस्कारन्स यांच्या नावावर ७/१२ असतांना बोगस कागदपत्रे तयार करून ७/१२ स्वतःच्या नावावर करून परिशिष्ट-१ मध्ये एसआरए प्राधिकरणाची फसवणूक केली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने शासनाने चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार एसआरए (म्हाडा) ने विकासकावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) हे खरे आहे.

(२) हे ही खरे आहे.

(३) व (४) सदर योजनेत संक्रमण शिबीर बांधलेले नसून संयुक्त इमारत (Composite building)-सी (G+७) बांधलेली आहे. सदर इमारतीस दि.०४.१०.२००० रोजी भोगवटा प्रमाणपत्र निर्गमित करण्यात आलेले आहे. सदर इमारतीत ७८ पुनर्वसित व २६ विक्री घटकातील खरेदीधारक निवास करीत आहेत.

बोगस ७/१२ कागदपत्रांविषयीच्या तक्रारीबाबत जिल्हा अधीक्षक, भूमि अभिलेख (झोपुप्रा) यांचेकडून चौकशी सुरु आहे. तसेच विकासकाविरुद्ध महाराष्ट्र झोपडपट्टी क्षेत्र (सु.नि. व पु.) अधिनियम, १९७१ चे कलम १३(२) अन्वये उपजिल्हाधिकारी (प.उ.) /झोपुप्रा यांच्या विभागातर्फे कारवाई सुरु आहे. सुनावणीअंती पुढील कार्यवाही करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई येथील वांद्रे (पूर्व) येथील बीकेसी जवळ असलेल्या भारतनगर
मधील म्हाडा संक्रमण शिबीराची दुरवस्था झाल्याबाबत**

(४८) १८२७७ (२५-११-२०२०). श्री.झीशान सिद्दिकी (वांद्रे पूर्व) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई येथील वांद्रे (पूर्व) येथील बी के सी जवळ असलेल्या भारतनगर मधील म्हाडा संक्रमण शिबीर धोकादायक झाले असून सुमारे ३३ वर्षे उलटलेल्या या शिबीरातील घरांची देखभाल दुरुस्ती अभावी दूरवस्था झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने या संक्रमण शिबीराचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करून त्याची तातडीने दुरुस्ती व पुनर्वसन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) होय. हे खरे आहे.

(२) भारत नगर संक्रमण शिबीराचे इमारत क्र.१ ते ३८ चे स्ट्रक्चरल ऑडीट (Structural audit) मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाद्वारे करण्यात आले होते. सदर इमारतीतील स्ट्रक्चरल बाबी, जसे की, इमारतीतील आरसीसी बीम, कॉलम, छत, जिने मोडकळीस व धोकादायक स्थितीत असल्याने जिवित हानी/धोका टाळण्यासाठी प्राधान्याने तात्पुरती छताची दुरुस्ती वेळोवेळी करण्यात आली असून अद्यापपर्यंत सुमारे ७० गाळ्यांच्या छताची दुरुस्ती मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाद्वारे करण्यात आली आहे.

तसेच प्रश्नांकित संक्रमण शिबीराच्या पुनर्विकासासाठी मे.बी.जी.शिर्के कंस्ट्रक्शन कंपनी यांना दि.०१.१०.२०१० रोजी इरादापत्र (LOA) मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाद्वारे देण्यात आलेले होते. सदर कामाची सुरवात कंपनी करू न शकल्याने दि.१०.०९.२०२० च्या पत्रान्वये कंपनीस देण्यात आलेले इरादापत्र मंडळाने रद्द केले असून तदनंतर मे.एबिल बिल्डकॉन एलएलपी यांना मुंबई इमारत दुरुस्ती व पुनर्रचना मंडळाकडून दि.२४.०९.२०२० अन्वये पुनर्विकासासाठी देकार पत्र देण्यात आले आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणामार्फत के/ पूर्व विभागातील प्रकल्पबाधित
(पीएपी) व (पीटीसी) सदनिका ताब्यात घेण्याबाबत**

(४९) १८५७७ (१३-११-२०२०). श्री.रमेश लटके (अंधेरी पूर्व) : सन्माननीय गृहनिर्माण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणास के/ पूर्व विभागातील ८० झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेतून सन २०१७ पर्यंत एकूण ४९८८ प्रकल्पबाधित (पीएपी) सदनिका प्राप्त होणे आवश्यक होते, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अद्यापपर्यंत फक्त ५२ प्रकल्पबाधित सदनिका प्राधिकरणाच्या ताब्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मुख्य कार्यकारी अधिकारी, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण यांस पत्र पाठवून योजनेतील इमारतींचे काम पूर्ण होऊन त्यामध्ये लोकांचे वास्तव्यही आहे परंतु विकासकाने प्रकल्पबाधित सदनिका प्राधिकरणाच्या ताब्यात न देता परस्पर विक्री केल्या आहेत याची योजनानिहाय चौकशी करून अहवाल तयार करण्यात यावा असे कळविले होते, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, अंधेरी (पूर्व) येथील प्रथमेश को. ऑप हॉऊसींग सोसायटी लि. मधील ९ (पीएपी) सदनिका व प्रतिमा सह. गृह. संस्था येथील ३१ (पीटीसी) सदनिका विकासकाने परस्पर विक्री केल्याचे सिध्द झाल्यामुळे मा.राज्यमंत्री, गृहनिर्माण यांनी दिनांक १४ डिसेंबर, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास प्राधिकरणाने विकासकावर फौजदारी गुन्हा दाखल करावा तसेच (पीएपी) व (पीटीसी) ताब्यात घ्याव्यात असे आदेश दिले होते, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, मा.राज्यमंत्री, गृहनिर्माण यांच्या आदेशानुसार अद्यापपर्यंत (पीएपी) व (पीटीसी) ताब्यात न घेणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर शासन कोणती कारवाई करणार वा करित आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. जितेंद्र आव्हाड (०३-१२-२०२०) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

सन २०१७ मध्ये एकूण ८० झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनांमधून नियमित प्रकल्पबाधित सदनिका आणि सदर योजनांतील अपात्र झोपडीधारकांची पात्रता निश्चिती झाल्यानंतर तसेच सदरहू योजना पूर्ण झाल्यानंतर एकूण ४९८८ सदनिका उपलब्ध होणे अपेक्षित होते.

(२) हे खरे नाही.

के/पूर्व विभागात आजमितीस १५५३ प्रकल्पबाधित सदनिका विकासकाकडून हस्तांतरित करून घेण्यात आलेल्या आहेत.

(३) होय, हे खरे आहे.

(४) हे खरे आहे.

प्रथमेश सह.गृह.संस्थेमध्ये अनधिकृतरित्या वास्तव्य करणारे भोगवटादार व विकासक यांच्या विरुद्ध महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम ५३(१) अन्वये कारवाई सुरु करण्यात आलेली असून वरिष्ठ पोलिस निरीक्षक, अंधेरी पोलिस ठाणे यांना गुन्हा नोंद करण्यासाठी पत्र पाठविण्यात आलेले आहे. तसेच मिळकत व्यवस्थापक (झोपुप्रा) यांच्याकडून प्रकल्प बाधित सदनिका रिक्त करून घेण्याची कार्यवाही सुरु करण्यात आलेली आहे. तर प्रतिमा सह.गृह.संस्थेमध्ये महाराष्ट्र प्रादेशिक व नगर रचना अधिनियम ५३(१) अन्वये कारवाई करण्यात आलेली असून गुन्हा नोंद करण्याची प्रक्रिया सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जत (जि.सांगली) ग्रामीण मार्ग, इतर जिल्हा मार्ग यांची प्रमुख
जिल्हा मार्ग म्हणून दर्जोन्नती केल्याबाबत**

(५०) १८७०१ (२५-११-२०२०). श्री.विक्रमसिंह सावंत (जत) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सांगली जिल्ह्यातील जत विधानसभा मतदार संघातील ग्रामीण मार्ग, इतर जिल्हा मार्ग यांची प्रमुख जिल्हा मार्ग म्हणून दर्जोन्नती शासन निर्णय क्रमांक र.वि. यो २०१८/प्र क्र ०६/नियोजन-२, मंत्रालय मुंबई-३२ दि.१३ मार्च २०१८ रोजीनुसार झाली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यानुसार इतर जिल्हा मार्ग हे आता प्रमुख जिल्हा मार्ग म्हणून दर्जोन्नत झाले असतांना शासनाने सदरहू रस्त्याचा दर्जा सुधारण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही केली नसल्यामुळे सदर रस्त्यांची दूरवस्था पुर्वीप्रमाणेच असून यामुळे नागरिकांची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत चौकशी करून शासनाने सदरहू रस्त्यांचा दर्जा सुधारण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. अशोकराव चव्हाण (०४-१२-२०२०) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) व (३) होय, अंशत खरे आहे.

दर्जोन्नत झालेल्या (१०१ कि.मी.) लांबीपैकी १८.७९ कि.मी. ची लांबी अर्थसंकल्पातून सुधारणा केलेली असून १५.३० कि.मी. लांबी सुधारणा करणे कामास मार्च २०२० च्या

वि.स. ३९ (५३)

अर्थसंकल्पात मंजूरी देण्यात आलेली आहे. उर्वरीत लांबी देखभाल व दुरुस्ती (AMC) अंतर्गत निधी, निकष व प्राथम्यक्रमाने मंजूर करण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

राजेन्द्र भागवत
सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

मुद्रणपूर्व सर्व प्रक्रिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.